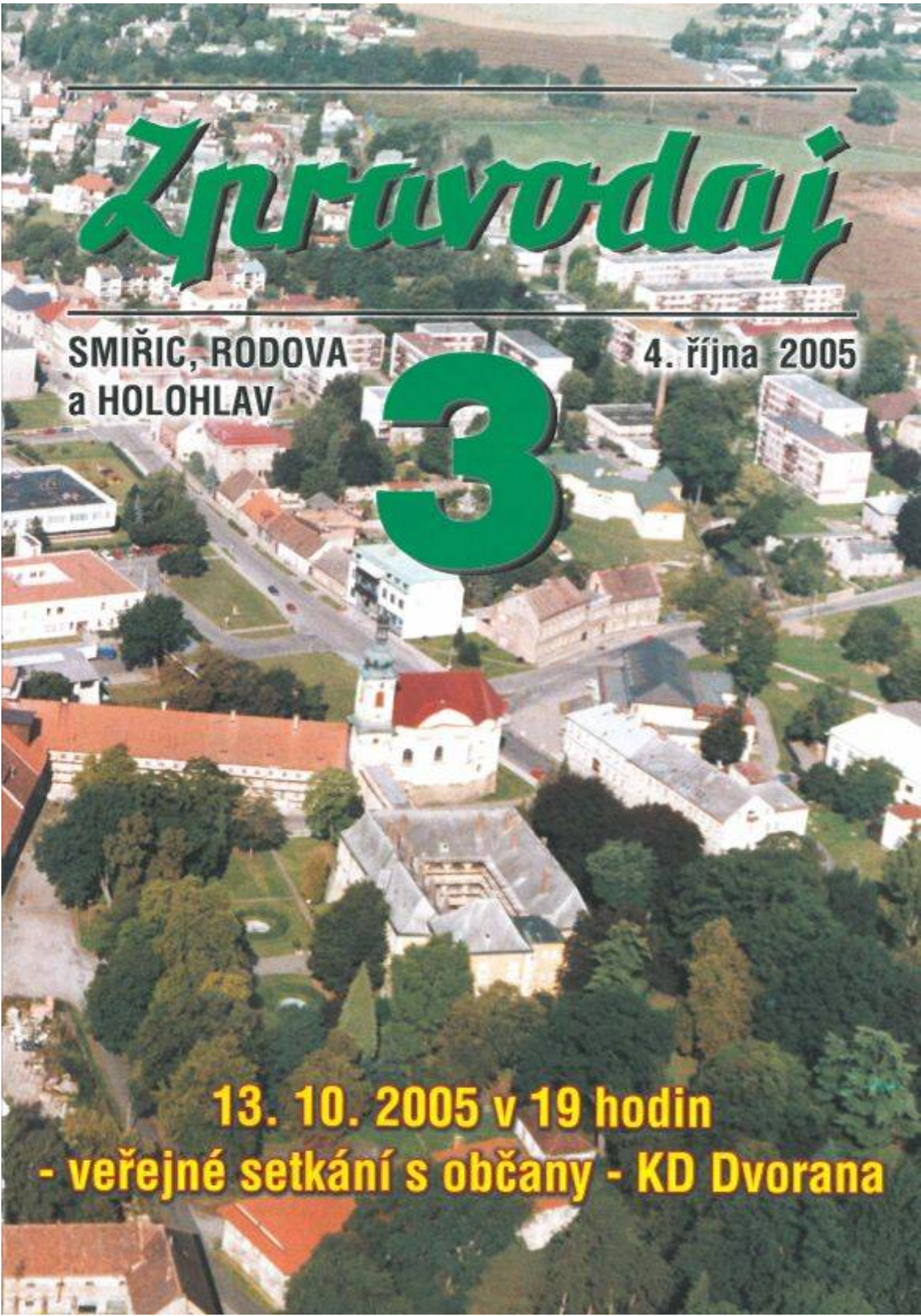

Zpravodaj

SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV

4. října 2005

3

**13. 10. 2005 v 19 hodin
- veřejné setkání s občany - KD Dvorana**

SMIŘICKÁ

CUKRÁRNA

Palackého 24, 503 03 Smiřice
(naproti Truhlářství pana Matušky)

nabízíme velký výběr

♣ domácích zákusků

♣ až 60 druhů domácích dortů

♥ kvalitní bonboniéry

♦ velký výběr želé

♣ mražených výrobků

♣ a dalších cukrovinek ...

denní výběr 10 druhů zmrzliny - celkem 27 druhů
rodinné balení zmrzliny 10 druhů - 1 litr á 49,- Kč

*Přijďte si vybrat z nabízených dárkových balíčků
nebo Vám rádi vytvoříme dárek dle Vašeho přání*

Otevřeno sedm dní v týdnu !!!

**!!! vzhledem k velké poptávce po základních potravinách za
rozumné ceny a o víkendech !!!**

oznamujeme

rozšíření sortimentu o potraviny během října

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

čas neúprosně plyne, dětem skončily prázdniny, podzim se blíží, ale prvních 14 zářijových dní plných sluníčka nám ještě umožnilo dobít baterky. Ač se to mnohým nezdá, tak s příchodem září pro nás na městě začíná velmi rušné období. Jednak analyzujeme dosavadní letošní průběh hospodaření města a snažíme se odhadnout závěr roku a tudíž i kvalitu odrazového můstku pro rok příští, jednak jsou v přípravě záměry roku příštího, které se již nyní musí intenzivně připravovat. Pokud hovoříme o postupném vyhodnocování letošních akcí, je samozřejmě první na řadě kanalizace a vodovod pro Rodov a část Smiřic.

V květnu 2000 se předpokládaly náklady na realizaci kanalizace Smiřice–Rodov ve výši 12 mil. Kč s předběžným termínem realizace 2001–2. V letech 2004–2005, kdy kanalizaci realizujeme, se její hodnota vyšplhala na cca 18,6 mil. Kč díky zvýšení cen a především díky zvýšení sazby DPH z 5 % na 19 % ve stavební oblasti.

K dnešnímu dni je na kanalizaci z celkového objemu 30,7 mil. (4,6 mil. Holohlavy, 19,6 mil. Rodov a 6,5 mil. Mlýnská ul., Zámek a Zderaz) prostavěno cca 26 mil. Kč. Z toho jsme již zvládli uhradit cca 23 mil. Kč. Zbývajícím podíl města potřebným k bezproblémovému dokončení kanalizace je cca 2,3 mil. Kč.

Vše běží dle předpokladů a dokonce i zářijová kontrola provedená Státním fondem životního prostředí ČR – poskytovatelem dotace – konstatovala, že akce je vedena a realizována bez nejmenších připomínek a v souladu s tímto zjištěním jsme již obdrželi k vyplnění formulář pro závěrečné vyhodnocení akce, kterému musí samozřejmě předcházet kolaudace, o kterou zažádáme ještě letos.

V případě vodovodu jsme již k dnešnímu dni VAKu HK uhradili 848 tis. Kč z celkem letos plánovaných 1 060 tis. Kč.

Na konci roku 2003 při sestavování rozpočtu pro rok 2004 jsem říkal, že jsme schopni realizovat výstavbu hřiště za 6,2 mil. Kč, rekonstrukci zámku v hodnotě 7,5 mil. Kč, výstavbu kanalizace Rodov a části Smiřic za cca 26,1 mil. Kč, plus spolufinancovat částkou 3,5 mil. Kč vodovod do Rodova, jehož celková hodnota je cca 10 mil. Kč. Neberte si kalkulačku, jedná se o akce v celkové výši 49,8 mil. Kč (hřiště + kanalizace + zámek + vodovod). Hřiště jsme naštěstí stihli za pět minut dvanáct s 5% DPH. Ušetřili jsme tím 800 tis. Kč.

Dnes můžeme s jistotou říci, že nic z výše uvedeného výčtu akcí neohrozilo stabilitu města. Úvěr na tyto akce nepotřebujeme a to, jak dynamicky se v ekonomice s ohledem na investiční záměry budeme v budoucnu chovat, je nejen na nás, ale i na vás občanech, protože každý z nás se může v určitou chvíli spolupodílet na dění v našem městě.

V současné době, jak jsme slíbili po dokončení kanalizace, připravujeme budoucí strategii v oblasti rekonstrukce chodníků a komunikací. Výstup ZM v této oblasti je takový, že nejprve se budou rekonstruovat chodníky s nejhorším technickým stavem, jejichž plocha je cca 3 800 m² a také chodník na Palackého ulici, konkrétně mezi bývalou Agrobankou a čp. 99 – roh do sídliště gen. Govorova. Většina z tohoto výčtu by se měla realizovat již v roce 2006. Z komunikací by se měla nejprve rekonstruovat ulice Nádražní.

Jeden milion Kč do chodníků a komunikací si určitě v příštím roce budeme moci dovolit. Průběh roku pak samozřejmě ukáže, jestli si budeme moci dovolit více. Již dnes samozřejmě někteří běhají a shánějí informace, jestli si náhodou starosta nevymýšlí. Nevymýšlel jsem si ani před

realizací výše uvedených akcí v hodnotě 49,8 mil. Kč, tak proč nyní. V klidu si počkejme na uzávěrku letošního roku.

Snáší se kolem nás velice kritická slova, jak jsou naše chodníky v katastrofálním stavu. To samozřejmě vidí každý občan, který po nich chodí každý den do zaměstnání, na nákup, za zábavou. Nedomnívám se, že by se stav chodníků nějak dramaticky změnil k horšímu v poslední době. Jedná se v této oblasti o dlouhodobý dluh města vůči občanům. I přes výše uvedené investiční akce se podařilo v roce 2003 předlážit zámkovou dlažbou poměrně významnou část Palackého ulice.

Překvapivé jsou obavy některých, jak bude vypadat Rodov po dokončení kanalizace. Zdali se vůbec podaří opravit povrchy komunikací. Přece Rodov neopustíme a nezanedbáme po sobě měsíční krajinu.

V květnu 2001 město kontaktovala těžební organizace s obsáhlou informací o možné těžbě štěrkopísku v lokalitě za gigantom. Po znovuoobnovení jednání v prosinci 2002 byla na podzim r. 2003 zpracována EIA a stanoven dobývací prostor. V současné době se připravuje projektová dokumentace a do konce letošního roku dojde k uzavření smluv, které dokončuje JUDr. Rudolecký, zaručujících městu roční příjem ve výši cca 500 tis. Kč ročně, přičemž první etapa těžby je plánována na 15 let.

Závěrem něco z kultury pro odlehčení mysli. V minulém čísle jsem Vám slíbil vyhodnocení Smiřického hrnce. Zatím co v roce 2003 to bylo ještě –99 tis. Kč, v r. 2004 už jen cca –30 tis. Kč a díky té velké spoustě lidí a firem, které na jeho realizaci přispěli, se na závěru letošního hrnce objevilo číslo –15 tis. Kč.

V současné době intenzivně připravujeme Smiřické svátky hudby 2006, které se budou rozpočtově pohybovat okolo 900 tis Kč. Na jeho zajištění by díky štedrosti sponzorů a finančnímu příspěvku kraje mělo městu stačit cca 50 tis. Kč. V tomto duchu také zastupitelstvo schválilo předběžný rozpočet festivalu. Dramaturgie je opravdu zajímavá a pestrá. Zveřejněna bude až po uzavření smluv s umělci. Festival proběhne od 12. 4. do 17. 4. 2006.

Závěrem bych Vás rád pozval, tak jako v uplynulých dvou letech, na říjnové **veřejné setkání s občany v termínu 13. 10. 2005 v 19:00 hodin do KD Dvorana**, kde bychom společně prodiskutovali problémy, které Vás tíží.

Luboš Tuzar, starosta města Smiřice

Slovo tajemnice

Vážení spoluobčané,

v dnešním příspěvku bych vás ráda seznámila s několika problémy, kterými se v současné době Městský úřad ve Smiřicích zabývá.

O prázdninách již měly děti možnost využívat kromě školního hřiště i nové hřiště na starém sídlišti. Současná přísná legislativa, která vychází z předpisů Evropské unie, nás však nutí i k nepopulárním krokům. Jedním z nich je snížení počtu pískovišť a postupné odstranění nevyhovujících dětských prolézaček. Například z bývalého pískoviště na náměstí, které nebylo využíváno, vznikla skalka, která doplnila zeleň ve městě. Zamyslete se však, které pískoviště by bylo vhodné ponechat. Tato problematika by měla být předmětem veřejné diskuse, zejména

obyvatel ze sídliště gen. Govorova, a určitě se dostane i na program veřejného setkání s občany. Všechna pískoviště zachovat nemůžeme – písek musí odpovídat hygienickým normám a musí být chráněn před zvířaty, tzn. mimo provoz zakryt sítí. Velmi by nám v budoucnu pomohli dobrovolníci z řad občanů, kteří by zakrytí písku večer zajistili a ráno sít sundali.

Prolézačky, houpačky, kolotoče a pod. podléhají tvrdým normám a argument, že dosavadní zařízení sloužila mnoha dětem a nic se nepříhodilo, bohužel, neobstojí. Na školním hřišti dojde co nejdříve k výměně stávajících kovových prolézaček, totéž budeme muset postupně učinit i jinde. To vše přináší nemalé finanční náklady.

Dalším problémem, který bylo nutné vyřešit, bylo přemístění stávajícího archivu úřadu z nevyhovujících sklepních prostor. Na základě šetření Státního okresního archivu v Hradci Králové, které proběhlo v květnu tohoto roku, hrozí městu vysoká pokuta za nedodržení stavebně-technických, prostorových a bezpečnostních podmínek daných zákonem č. 499/2004 Sb., který upravuje oblast spisové služby a archivnictví. Vzhledem k tomu, že město žádné jiné vhodné prostory nemá, muselo dát výpověď nájemci z místností bývalého stavebního úřadu přímo v budově. Podařilo se však díky vstřícnosti obce Holohlavy umístit kontaktní místo státní sociální podpory do budovy bývalé školy v Holohlavech, takže naši občané nebudou nuceni se žádostmi o dávky jezdit do Hradce Králové.

Poslední dobou se množí stížnosti občanů na volně se pohybující psy, přičemž jejich majitelé argumentují slovy, že „pes je hodný a nic neudělá“. Případů, kdy došlo k napadení dítěte nebo i dospělého, však známe z médií mnoho. Obracím se na všechny majitele psů, zejména velkých plemen, se žádostí, aby používali při pohybu psa ve městě vodítko. Předejdete tak možným problémům. Na základě podnětů občanů nyní zpracováváme po konzultacích s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje obecně závaznou vyhlášku, která by pohyb psů ve městě upravila.

Úkolů je před námi mnoho a přivítáme vaše názory k jejich řešení. Město netvoří úředníci, ale všichni jeho občané.

Mgr. Věra Hottmarová, tajemnice Městského úřadu Smiřice

INFORMACE Z RADNICE

Z jednání Zastupitelstva města dne 15. září 2005:

- ZM Smiřice zvolilo pana MUDr. Jiřího Jarolímka členem Rady města Smiřice.
- ZM Smiřice schválilo úpravu rozpočtu č. 3 na základě rozpočtového opatření č. 3.

- ZM Smiřice schválilo realizaci festivalu Smiřické svátky hudby 2006 v souladu s předloženým návrhem rozpočtu festivalu.
- ZM Smiřice schválilo změnu hranic katastrálního území Rodov v rámci komplexní pozemkové úpravy Sendražice dle předloženého návrhu.
- ZM Smiřice schválilo investiční strategii v oblasti rekonstrukcí komunikací a chodníků s tím, že v zámkové dlažbě bude postupně realizována pouze ulice Palackého, chodníky v ostatních lokalitách budou předlážděny dlažbou 30 x 30. V první etapě budou realizovány chodníky označené v Pasportizaci komunikací a chodníků stupněm technického stavu „3“ a chodník v ulici Palackého od bývalé Agrobanky k čp. 99, v oblasti komunikací rekonstrukce ulice Nádražní.
- ZM Smiřice schválilo změnu Statutu sociálního fondu dle předloženého návrhu.
- ZM Smiřice projednalo a schválilo obecně závaznou vyhlášku města Smiřice č. 6/2005, kterou se stanoví školský obvod Základní školy, Smiřice, okres Hradec Králové.
- ZM schválilo záměr prodeje části pozemku p. č. 714/4 o výměře cca 110 m² za podmínky souhlasu případných správců sítí a přemístění hlavního uzávěru plynu.
- ZM Smiřice schválilo záměr koupě pozemku p. č. 304/1 o výměře 1020 m² v okolí čp. Cukrovarská 199 od Pozemkového fondu ČR.
- ZM schválilo změnu hranic katastrálního území Rodov v rámci komplexní pozemkové úpravy Sendražice dle předloženého návrhu.

V rámci diskuze byla připomenuta potřeba řešit obnovu zeleně před prodejnou U Brožů, dále bylo Radě města uloženo prověřit možnost přemístění stávajícího přechodu pro chodce u prodejny paní Slušíkové mezi prodejnu U Brožů a trafiku paní Černé a v souvislosti z dezolátním stavem tzv. Kaplanky v zámeckém areálu zajistit statické posouzení a finanční možnosti zakonzervování stavby (současný majitel nabídl městu kaplanku k odprodeji za 1000,- Kč).

L. Reichová, MěÚ Smiřice

Penzion

Vážení spoluobčané,

1. července letošního roku uplynul rok, kdy došlo ke změně provozovatele sociálních služeb v Domově – penzionu pro důchodce. Budova zůstala majetkem města a ve výběrovém řízení zvítězilo občanské sdružení Obecný zájem se sídlem Smiřice, Govorova 575, tel. 495 422 805, které již od ledna roku 2004 zajišťuje pečovatelskou službu ve Smiřicích a přilehlých obcích. Předmětem jejich celoroční činnosti je přeměna současného penzionu na „Centrum pro seniory“, které by v rámci regionu poskytovalo široké spektrum služeb pro seniory a zdravotně postižené občany, a to se daří. Snaha zútlulnit a zpříjemnit pobyt místních obyvatel je patrná na každém kroku. Celkovou rekonstrukcí prošla společenská místnost, postupně dochází k výměně kuchyňských linek, podlahových krytin a novému vytapetování pokojů. Provoz penzionu je hrazen z rozpočtu města Smiřice, z dotačních řízení Krajského úřadu Královehradeckého kraje, z úhrad za pobyt od obyvatel penzionu a sponzorských darů.

Pečovatelská služba zajišťuje pomoc při péči o osobní hygienu, stravování, pomoc při udržování chodu domácnosti tak, aby klient mohl setrvat ve známém prostředí, tam kde se cítí dobře i přes

sníženou soběstačnost. Na provoz pečovatelské služby okolní obecní úřady přispívají různou formou. V letošním roce došlo ke zlevnění úhrad za úkony a rozšíření o sobotní a nedělní služby. V rámci zvýšení kvality poskytovaných služeb se Občanské sdružení Obecný zájem účastní projektu Krajského úřadu Královehradeckého kraje „Proces standardizace a zefektivnění sociálních služeb“.

V loňském roce se uskutečnilo ve Dvoraňě společenské odpoledne, na kterém obyvatelé oslavili 20 let Domova – penzionu pro důchodce. Na tomto setkání vystoupili žáci ZUŠ Smiřice. Téměř všichni obyvatelé se zúčastnili hudebního odpoledne 7. 3. 2005, na kterém hrál pan Henych na harmoniku k poslechu a dobré náladě.

Nejvýznamnější akcí letošního roku bylo 29. června společné posezení na zahradě, spojené s grilováním, zpěvem a hrou na kytaru. Pro všechny to bylo nádherné slunečné odpoledne, plné veselého klábosení a dobré nálady.

Sociální pracovnice klientům poskytuje nejen sociální poradenství, ale je jim oporou při řešení osobních či rodinných problémů, velmi dobře se osvědčilo i rehabilitační cvičení.

Popřejme tedy obyvatelům penzionu spoustu dalších nezapomenutelných zážitků a personálu, aby chuť a píl, s jakou se věnují obyvatelům i zvelebování prostor, je neopouštěla.

Libuše Zemková, vedoucí sociálního odboru

INFORMACE Z MATRIKY

Vítání občánků

narozených od listopadu 2004 do května 2005:

listopad	Tomáš Zahradníček Veronika Davidová	prosinec	Lukáš Kvapil Simona Musilová Nikola Šulcová Martina Füllová
únor	Matěj Mareš Melánie Moníková	duben	Petr Jiren Adéla Nebeská
květen	Luciáno Oláh Křížová Michaela		

Sňatky od listopadu 2004 do května 2005

listopad	svatby na MěÚ	1x	v kapli	1x
prosinec		4x		–
únor		1x		1x
březen		–		1x
duben		2x		2x
květen		1x		–
červen		3x		3x

Ve Smiřicích 19. 9. 2005

Dana Jágrová, matrikářka

OZNÁMENÍ

Kontaktní místo státní sociální podpory ve Smiřicích bude od 29. 9. 2005 přemístěno do budovy školy na adrese Školní 124, Holohlavy. Úřední hodiny zůstávají ve stejném rozsahu.

Knihovnický týden v MěK Smiřice

3. – 6. října 2005

Pondělí až čtvrtek budou v knihovně **DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ PRO VEŘEJNOST**. Čtenáři, kteří se přihlásí v tomto týdnu do knihovny, jsou do konce roku 2005 osvobozeni od čtenářského poplatku. Upomínaným čtenářům bude ve výše uvedeném termínu prominut sankční poplatek.

V pondělí 3. října mohou knihovnu navštívit všechny děti, které chtějí zjistit **JAK DOBŘE ZNAJÍ ČESKÉ POHÁDKY**.

Výtvarné dovednosti budou moci uplatnit v soutěži **HLEDÁME MLADÉ ILUSTRÁTORY** (ilustrace ke knížce BABIČKA od Boženy NĚMCOVÉ).

Ve dnech 4. a 6. října dopoledne proběhne akce pro důchodce **SENIORI, NEBOJTE SE INTERNETU!**

Odpoledne 5. října od 13.00–16.00 se uskuteční v dětském oddělení soutěž v pletení barevných bužírkových copánků **PLETU – PLETEŠ – PLETEME**.

Anketa **ČASOPISY V KNIHOVNĚ** nabízí dospělým čtenářům možnost vyjádřit se, jaká periodika si chtějí přečíst a v knihovně půjčovat. Anketa bude probíhat celý měsíc říjen.

Ilona Hušáková a Leona Rousková, knihovnice

SOUTĚŽ SOUTĚŽ SOUTĚŽ

Město Smiřice ve spolupráci se Základní školou ve Smiřicích a Základní uměleckou školou ve Smiřicích vypisuje pro děti do 15 let soutěž

O NEJHEZČÍ NOVOROČENKU S MOTIVEM SMIŘIC.

Návrh novoročenky musí být velikosti A5 (14,8 x 21 cm), může být použita libovolná výtvarná technika. Termín odevzdání návrhu je do **16. listopadu t. r.** – odevzdávat je můžete buď v uvedených školách nebo přímo na sekretariátě MěÚ Smiřice.

Všechny návrhy budou vystaveny ve Dvoraně, ze všech pak soutěžní komise vybere ten nejpovednější, který bude využit jako oficiální novoročenka města pro rok 2006 (s uvedením autora), případně i pro další prezentaci.

Výherce čeká věčná cena.

Luboš Tuzar, starosta města

Hledáme skautský odznak

Bývalý náčelník českých a slovenských skautů v zahraničí pan Miloš Miltner se na nás obrátil se žádostí o pomoc.

Prostřednictvím Zpravodaje prosí ty občany, kteří by snad mohli mít někde doma na dně šuplíku zapomenutý odznáček vyrobený u příležitosti Slavností Skautů dělnických tělocvičných jednot ve Smiřicích konaných ve dnech 6. – 7. 9. 1924 ve Smiřicích (obrázek níže), a mohou jej oželeť, aby jej (i za úplatu) poskytli do sbírky muzea ve švýcarském Neuenhofu, v němž se podařilo nashromáždit kolem 2600 skautských odznaků z celého světa.

Kontakt na pana Miltnera:

Miloš Miltner, Webermühle 32, 5432 Neuenhof, Schweiz
milos.miltner@gmx.ch

PLACENÁ INZERCE

Půjčky na poště

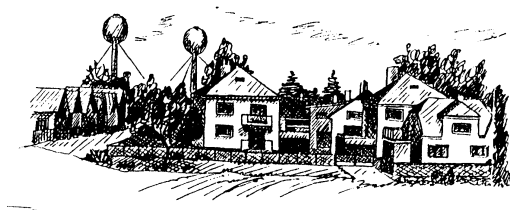
Potřebujete opravit plot? Koupit auto? Novou kuchyňskou linku nebo nový spotřebič? Nebo Vám jen chybějí peníze na vybavení dítěte do školy? Nebo již nyní přemýšlíte nad vánočními dárky?

Přijďte si půjčit na poštu! Na poště již s dlouhou tradicí funguje Poštovní spořitelna, která nabízí hned několik typů úvěru. Přepážkové pracovnice Vám ochotně poradí, který z nich je pro Vás ideální.

Můžete využít např. **Spotřebitelského úvěru**, který je pro Vás tou nejlevnější variantou pro vyřešení Vašich finančních potřeb. A kolik si vlastně můžete půjčit? V případě Spotřebitelského úvěru Vám nabízíme částku od 20 000,– Kč až do 750 000,– Kč.

Přijďte se zeptat na poštu!

Zprávy Obecního úřadu

Holohlavy

Budova mateřské školy nachází uplatnění

Od 1. října 2005 bude v přízemí mateřské školy kontaktní místo Úřadu práce a sociální podpory Hradec Králové, který je dosud v přízemí Městského úřadu Smiřice. V současné době se v přízemí naší školní budovy provádějí stavební úpravy a nový přístupový chodník k bývalému bytu řídícího učitele pana Celby. Pro klienty z celého okolí se zde budou vyplácet různé sociální dávky, porodné, pohřebné aj.

Vyroste nám nová ulice

V lokalitě U Jordánu už máme všechny parcely prodané. Obec Holohlavy koupila od realitní kanceláře zemědělskou usedlost čp. 29 s přílehlými pozemky o celkové výměře 17 500 m². Obec má zájem vybudovat zde v roce 2006 inženýrské sítě pro výstavbu asi 16 rodinných domků. V letošním roce bychom chtěli provést demolici stodoly a chlévů. O bouračky mají zájem dvě společnosti a záleží už jen na rychlosti úředníků, kdy budeme mít povolení k demolici.

V současné době se už připravují projekční práce, abychom začátkem ledna mohli vypsát výběrové řízení na dodavatele stavebních prací. Novou ulici nazvali zastupitelé Lipová podle lípy, která je u vjezdu do ulice. U parkoviště na konci slepé ulice budou vysazeny také lípy. Samozřejmě bude uvažováno se svodnicí na mimořádné 50leté vody z polí od Rodova, kterou jsme zažili v roce 1981. Ulička od salaše k tunýlku schválena nebyla. Již nyní se na obecním úřadu sepisují zájemci o stavební parcely. Ostatní informace najdete na našich webových stránkách www.holohlavy.cz.

Nové dětské hřiště

V parku u školy bylo vybudováno na výzvu našich občanů dětské hřiště. Stávající kovová houpačka byla přemístěna a zabudována na konec Dlouhé ulice, kde je velká koncentrace malých dětí. Zdejší děti nebudou muset chodit až do parku. Na dětském hřišti byla vybudována věž s podestou, schodištěm a se skluzavkou, palisádová houpačka a kolébačky. Vahadlové houpačky zůstaly stávající. V pískovišti byl vyměněn písek. Pro maminky jsou zde umístěny lavičky.

Trošku z jiného soudku: Když se dětské hřiště vybuďovalo, můžeme říci, že je hojně využíváno – a je na nás všech, abychom si dobré investice vážili. To znamená, že bychom měli dodržovat stanovená pravidla, uvedená na informační tabuli. Tam stojí, že zařízení je „Pro děti od 3 do 12 let“. Co si pomyslet, když vidíme maminku na jedné straně kolébaček a na druhé straně děcko. Na houpačce se 2 sedátky se houpou dva dospívající mládenci a dva další za nimi stojí na sedátkách! Jiní běhají po skluzavce nahoru v botách. Nevím, jestli chlapci zkoušejí, co zařízení vydrží, nebo ho chtějí co nejdříve malým dětem zničit. Po dvou měsících provozu můžeme říci, že bez týdních kontrol a oprav by bylo zařízení již zničené. Doplnují se šrouby, matky na zajištění zařízení, vzpěry aj.

Jestli se bude takhle chovat nadále mládež k zařízení dětského hřiště, budeme ho muset přestěhovat do prostoru kontaktního místa Úřadu práce a sociální podpory u mateřské školy, kde by bylo zařízení pod větší kontrolou, oplocené, s lepším pískovištěm, případně s „hlíňákem“, ale s omezenou otevírací dobou. O co nám asi jde?!

Taktéž cedule „Děkujeme, že nevenčíte psy v prostoru, kde si hrají děti!“ mnoha majitelům psů nic neříká, protože náš miláček má přednost i doma na gauči!!!

Kontejner na bioodpad

byl přemístěn. Jednak proto, aby byl „za plotem“ a mohli jsme kontrolovat, co do něho naši obyvatelé vozí a nemuseli firmě RUND platit bioodpad v cenách netříděného odpadu!

Také proto, aby šťávy vytékající z kontejneru nezapáchaly u dětského hřiště. Do kontejneru patří i nahnílá jablka. Neměli bychom je proto sypat do příkopu u silnice směrem k Habřině!!!

Travnatých ploch nám přibývá

Jedním z důvodů je např. i to, že nám ubývá hospodářů, kteří chovali králíky, ovečky a jiné domácí zvířectvo. Druhým důvodem je, že zahrádkáři si dělají pořádek před svým plotem. Můžeme i říci, že bývalý starosta nasadil laťku hodně vysoko. Obec je poměrně upravená a my jsme mohli brigádníky zaměstnané přes prázdniny u obce využít na zcela jiné práce.

Obyvatelé Smiřic Holohlav a Černožic budou pít kvalitní podzemní vodu z vodárenské soustavy východní Čechy

Od Ing. Pavla Loskota, technického ředitele Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s. jsme obdrželi informaci, že dne 27. září 2005 proběhne vodohospodářská kolaudace přívodního vodovodního řadu, prostřednictvím kterého bude do města Smiřice a obce Holohlavy dopravována pitná voda z vodárenské soustavy východní Čechy.

Dosud byli obyvatelé obou obcí včetně Černožic zásobeni z vodního zdroje Holohlavy–Černožice, který nevyhovoval trvale normě v ukazateli dusičnany a železo. Voda proto musela být pro spotřebitele upravována v úpravně vody Holohlavy, která je ve vlastnictví a provozování akciové společnosti Vodovody a kanalizace Hradec Králové. Tato společnost se rozhodla zlepšit kvalitu dodávky pitné vody, a proto vybudovala z Lochenic do Holohlav 6 km dlouhý přívodní řad, který dopraví do lokality podzemní vodu ze zdrojové oblasti Litá – Podorlická křída. Tento zdroj pitné vody se nachází v okolí obcí České Meziříčí, Pohoří a Bohuslavice nad Metují. Jedná se o vysoce kvalitní podzemní vodu čerpanou z 10 vrtů hlubokých až 150 m. Voda, až na jedinou výjimku jednoho vrtu, je dodávána bez další úpravy, pouze se hygienicky zabezpečuje chlorováním. Tato voda je dopravována přivaděčem o profilu 800 mm do Hradce Králové a odtud rozváděna do celé sítě vodárenské soustavy. Současně se zahájením provozu přivaděče dojde ke zprovoznění nového vodovodu v Holohlavech v rybízovně a v obcích Rodov a Trotina, které Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s. za finanční pomoci státního rozpočtu, Evropské investiční banky a města Smiřice rovněž postavila. Vyřazené zdroje zůstanou pro potřeby zálohy a budou se moci využít v případě mimořádných událostí, havárií a pod.

Kanalizační síť je dobudována

Kanalizační stoka na Rybízovně, v Domkách i v ul. Dlouhé u hasičárny je dobudována. Dobrá snaha o dobudování hloubkové kanalizace Na Státní ulici ztroskotala. Nejbližší možný termín dokončení hloubkové kanalizace bude po otevření dálničního tahu D11 na Jaroměř.

V současné době se provádějí už jen terénní úpravy včetně nového asfaltového povrchu v ul. Dlouhé k Habřině, kde ve výběrovém řízení zvítězila stavební firma REKOM Nový Bydžov a. s.

Miloš Malínský, starosta Holohlav

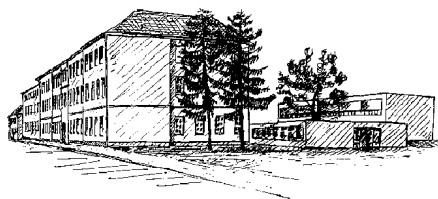
Vodovod a kanalizace

Pokud jezdíte kolem Zderaze, mohli jste si všimnout, že zde probíhala výstavba kanalizace. Budování kanalizace pokračuje úspěšně i v Rodově a v Holohlavech. Tyto práce zajišťuje od loňského podzimu společnost Stavoka Kosice. Prostavěno je už kolem 25 milionů z celkových nákladů ve výši 30,7 milionu korun. Tuto částku pokryje více než osmnáctimilionová dotace ze Státního fondu životního prostředí a o zbytek se podělí Smiřice, Holohlavy a společnost Vodovody a kanalizace Hradec Králové. Výstavba kanalizace v Rodově vyřeší odvod splašků do čistírny odpadních vod. Smiřice už prakticky nemají stavební pozemky. Vybudování kanalizace v Rodově umožní výhledově výstavbu rodinných domů v této lokalitě.

Souběžně s budováním kanalizace firma VCES buduje vodovod pro Rodov a Trotinu. Obyvatelé těchto míst byli dosud odkázáni na vlastní zdroje pitné vody, které nemívají vždy dostatek nezávadné vody. Výstavba vodovodu pro uvedené lokality přijde na 10 milionů korun. Investorem této akce je VAK Hradec Králové a město Smiřice na výstavbu vodovodu do těchto míst přispěje ze svého rozpočtu částkou 3,7 milionu korun.

Obyvatelé ulic v jižní části Smiřic byli částečně omezováni podpovrchovou výměnou vodovodního potrubí. Výměny pokračují v Jedličkově a ve Spojovací ulici. Pokračovat se bude v ulici Na Kršovce. Azbestové potrubí je nahrazováno litinovým.

M. Volák

Ze života základní školy

-
- Nový školní rok 2005/06 zahájilo 1. září 451 žáků, kteří jsou rozděleni do 20 tříd. Do prvních tříd nastoupilo 38 prvňáčků. Vyučovat je bude paní učitelka Marcela Marešová a pan učitel Jan Novotný. Vzhledem k poklesu počtu žáků pedagogický sbor opustila paní učitelka Petra Marečková a pan učitel Radovan Kopecký. Do důchodu odešel školník pan Václav Jasinek a na jeho místo nastoupil pan Josef Kvapil.
 - O prázdninách probíhala ve škole celá řada úprav. Pět tříd prvního stupně bylo vymalováno a vybaveno novým školním nábytkem. Všechny lavice i židle jsou výškově stavitelné, čímž splňují veškeré požadavky. V tomto ohledu nám zbývá vybavit posledních pět tříd, což bychom chtěli zrealizovat během příštího roku. Další zásadní úprava byla provedena v šatnách žáků druhého stupně. Původní plechové kóje byly odstraněny, stropní podhled opraven a celý prostor vymalován. Do šaten jsme zakoupili pro každou dvojici žáků šatní

skříňku. Toto řešení zabrání krádežím věcí žáků. Ve stejném barevném provedení jako skříňky jsme nechali přidělat kryty na radiátory, které přispějí k větší bezpečnosti žáků. Vznikl velmi pěkný šatnový komplex, který je laděn do duhových barev. Celá akce byla financována z fondu reprodukce.

- Už za provozu byly zahájeny zásadní rekonstrukce ve školní jídelně. Zastaralá, nevyhovující, energeticky a na spotřebu vody náročná myčka byla demontována. Při instalaci nových rozvodů byla zjištěna závada na tlakové izolaci podlahy. Tím se trochu práce zdržely, protože izolace a podlaha musely být předělány. Do mycího centra byly zakoupeny dvě nové myčky s lepší výkonností, ale hlavně s menšími nároky na provoz. Další výrazné zlepšení bylo provedeno přímo v kuchyni. Na přípravu jídel bylo zakoupeno moderní zařízení, elektrický konvektomat s bojlerovým vyvíječem páry. Tento model umožňuje elektronické mikropočítačové řízení, úpravu pokrmů v několika režimech, jednoduché ovládání, programování 99 programů, používání minimálního množství tuků a nabízí celou řadu dalších možností.

První snímek zachycuje jak probíhala rekonstrukce mycího centra a na druhém už je vidět jeho současný stav

- V posledních letech dochází k postupnému zvyšování počtu vyučovacích hodin. Cílem je vyrovnání rozdílů mezi základní školou a víceletým gymnáziem. V letošním roce došlo k navýšení o jednu vyučovací hodinu u žáků šestých tříd. Hodinu jsme věnovali předmětu český jazyk.
- V současné době na škole probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola. Před pedagogickým sborem stojí nelehký úkol. Do dvou let musíme připravit vlastní školní vzdělávací program v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Na závěr bych chtěl upozornit rodiče, aby sledovali webové stránky školy (www.zssmirice.cz). Budeme zde uveřejňovat všechny materiály, které musíme vytvořit na základě platnosti nových zákonů a vyhlášek. Jako první se zde objeví školní řád, ve kterém jsou popsány všechny povinnosti a práva žáků, zákonných zástupců žáků, pravidla klasifikace a hodnocení.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel školy

Smiřický pašík

V sobotu 13. srpna se na Městské střelnici uskutečnila již tradiční soutěž zdravotně postižených ve střelbě ze vzduchovky – **Smiřický pašík** (od roku 1996 s putovním pohárem). Akci každoročně pořádá OS zdravotně postižených SOLIDARITA ve spolupráci se smiřickým Střeleckým klubem. Pravidelně se tu schází okolo 30 soutěžících z celé ČR.

Letos proběhl už celkem XV. ročník, z toho VII. uskutečněný ve Smiřicích. Původně závody probíhaly v Bohuslavicích nad Metují pod názvem Bohuslavický pašík, ale špatná přístupnost pro vozíčkáře na tamní přírodní střelnici nás přiměla hledat jiné místo, a to jsme od r. 1999 našli právě zde. Střelnice je ve Smiřicích krytá a zcela bezbariérová (včetně sociálního zařízení). Dalším významným kladem je ochota a spolehlivost místních střelců.

Soutěž je spojena s doprovodným programem, jako jsou ukázky zbraní a střelby, prohlídka kaple či grilování masa. Zpočátku nám s opékáním masa pomáhali holohlavští hasiči, později je vystřídal současný starosta Smiřic pan Luboš Tuzar, nyní se této úlohy chopili sami střelci.

Výsledky letošního, jako vždy vydařeného, ročníku:

Muži:

1. Tomšů Karel – Náchod
2. Kalousek Miloš – bydl. neuvedeno
3. Krátký Pavel – Vrchlabí

Ženy:

1. Tomšů Marie – Náchod
2. Skálová Běla – Jásenná
3. Šturmová Jaroslava – Praha

Na závěr si dovolím jednu milou poznámku:

Je vždy radost spolupracovat s ochotnými a nezištnými lidmi. Všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na zdárném průběhu soutěže, jménem SOLIDARITY touto cestou děkuje

Květoslav Menger.

Tenisové léto – „Pamětníci“

Po skončení soutěže se sešli tenisté koncem června na turnaji ve čtyřhrách. Soutěžilo celkem 13 dvojic. Vítězi se stali J. Kvapil – J. Ryšavý, když ve finále porazili dvojici R. Jasínek – J. Šafránek.

V sobotu 3. září se uskutečnil za účasti 18 hráčů již 29. ročník tradičního tenisového turnaje „Pamětníků“. Hrál se za příjemného letního počasí, soutěž byla zpestřena oslavou narozenin bratří Jaroslava a Vlastislava Svatoňových, kteří byli zakladateli tohoto turnaje. Oběma jim ještě jednou i touto cestou blahopřejeme.

V kategorii nad 70 let zvítězil Svatoň Jaroslav před Mílou Svatoněm. V kategorii nad 60 let se stal vítězem J. Finek před K. Hradeckým a J. Filipem. Kategorii nad 50 let vyhrál Lad. Jirousek před J. Ducháčkem a M. Plškem. Vítězem kategorie nad 40 let se stal P. Filip před K. Zapadlem a J. Říhou. Soubor žen pro sebe rozhodla VI. Svatoňová., která zvítězila nad K. Hronešovou. Vloženou soutěž ve čtyřhrách vyhrála dvojice Jirousek–Rohlenská před dvojicí Ducháček–Finek.

Poděkování za podporu patří smiřickým BDK Glass a H-klubu.

Září 2005

Ing. Milan Plšek, předseda TJ Sokol

Fota: Vladimír Sladký

Z činnosti Svazu důchodců ČR ve Smiřicích

1) Přehled o počtu členů v základní organizaci SDČR ve Smiřicích:

Rozdělení podle obcí	mužů	žen	celkem
Smiřice	26	99	125
Černožice	7	43	50
Holohlavy	12	24	36
Habřina, Hubíles, Lužany, Skalice, Smržov	7	14	21
Račice nad Trotinou, Sendražice	4	9	13
Celkem	56	189	245

2) Do konce roku 2005 ještě pro naše členy chystáme následující akce:

14. září	zájezd do Polska – Kudowa Zdroj – VYPRODÁNO
4. října	Národní divadlo Praha – VYPRODÁNO
14. října	zájezd na výstavu „Zemědělec 2005“ do Lysé nad Labem
19. října	zájezd do Polska – Kudowa Zdroj
26. října	přednáška pí Dostálové „Korsika“
23. listopadu	předvánoční posezení pro všechny členy ve Smiřicích ve Dvoraně od 15.00 hod. Program, hudba a občerstvení je zajištěno.
14. prosince	divadlo v Jaroměři – vánoční koncert Václava Hybše

Podle zájmu členů a dostatečného počtu přihlášek by se mohl uskutečnit ještě zájezd do divadla, případně i do Polska.

Pro rok 2006 bude členům nabídnuta dovolená v Itálii – Kalábrii (začátek června) – podrobnosti budou upřesněny na schůzi 23. listopadu 2005.

3) V Hradci Králové jednali a ještě budou jednat senioři z celé republiky:

První setkání se konalo v květnu 2005. Byla to dvoudenní pracovní konference, kterou připravil SDČR ve spolupráci s českým helsinským výborem. Konference se konala pod heslem „Spokojené stáří“ a přijeli sem zástupci základních a městských organizací z celé země. Bylo to první setkání po 15 letech od vzniku SDČR. Z naší organizace se zúčastnil této konference p. Kopáč.

Druhá pracovní konference na téma „Spokojené stáří – jak si užít kvalitní stáří“ se bude v Hradci Králové konat ve dnech 26. až 29. září 2005. Tato konference je určena členům Krajských rad SDČR z celé republiky. Na programu budou otázky seniorů v dnešní společnosti, SDČR a jeho činnost, koalice pro zdraví – beseda o zdraví, vznik Rady seniorů v Praze a aktuální problémy seniorů. Z naší organizace se zúčastní pí Kučírková.

4) Ve dnech 5. až 9. září 2005 se uskutečnilo česko-německé zasedání seniorů ve Špindlerově Mlýně.

Organizátorem byl SDČR v Praze. Zúčastnit se měla pí Kučírková jako místopředsedkyně Krajské rady SDČR – ze zdravotních důvodů se však musela omluvit.

Žádáme všechny naše členy, aby si na 23. listopad 2005 připravili náměty pro činnost naší organizace v roce 2006 – to se týká především zájezdů do divadel. Z uskutečněných akcí se líbil červnový zájezd do zámku ve Slatiňanech a zájezd na Veselý kopec. Připomínám, že u zájezdů přispíváme na dopravu.

Jsm rádi, že se pořádané zájezdy i přednášky našim členům líbí. Těšíme se proto na další setkání.

Vlasta Kučírková, předsedkyně SDČR ve Smiřicích

Podivné oznámení

Ve smiřickém zpravodaji číslo 2 letošního roku mě překvapil článek „Oznámení svazu invalidů“.

Pan Petr Kmínek oznamuje možnosti na provádění dopravních služeb. Předně uvádím, že Svaz invalidů již čtrnáct let neexistuje. Pokud někdo chce křísit aktivity zaniklé organizace, je to jeho soukromá záležitost, od které se naše Oblastní organizace Svazu tělesně postižených ve Smiřicích distancuje.

Dodatečně jsem zjistil, že tento výplod vznikl na základě jednání vedoucího Centra denních služeb v Hradci Králové panem Morávkem a pisatelem Kmínkem.

Je třeba, aby si naše široká veřejnost uvědomila neekonomičnost provozu a získání vozidla Mercedes a jeho nedostatečného využití Centrem služeb! Toto drahé vozidlo by mělo být lépe využito kdekoli jinde. Právem se tak stává cílem oprávněné kritiky široké veřejnosti a daňových poplatníků.

Za Oblastní organizaci Svazu tělesně postižených ve Smiřicích

Vladislav Hofman

Kuželkářský sport ve Smiřicích

Hra v kuželky není sportem, který by dokázal naplnit sportovní haly a vzrušit tisíce diváků. Ani sportovní rubriky nejrozšířenějších deníků nepřinášejí reportáže o bojích na kuželkářských drahách, rozhlas ani televize nevysílají pravidelné přímé přenosy soutěží, snad jen mistrovství světa je výjimka. Kuželky patří k nejstarším sportům na světě. Hry v kuželky pocházejí ze starého Řecka, z 12. století před naším letopočtem. Záznamy o kuželnících najdeme i ve středověkých kronikách. O hře v kuželky se ve svých dílech zmiňují Jan Neruda, Božena Němcová a jiní naši spisovatelé. Kuželkářský sport vznikl v Československu v roce 1937 a k jeho rozmachu došlo hlavně po 2. světové válce. Popularita kuželkářského sportu roste nejen u nás, ale i za hranicemi. U nás v Čechách jsou kuželny ve všech větších městech a budují se v areálech sportovních stadionů. Tím kuželky rychle svojí dřívější hospodskou příslušnost ztrácejí a jsou provozovány na zcela sportovní základně.

Ve Smiřicích se kuželky hrály odedávna, ale organizovaně se začalo koulet od roku 1938. Jak k tomu došlo? Dne 16. února 1938 se konala v hostinci U Vávrů předběžná schůzka, na které se zájemci o kuželkářský sport radili, jak založit kroužek. Závěr schůzky vyzněl usnesením, že bude nutno získat především více přátel, kteří by chtěli kuželky organizovaně hrát. To se stalo a na další schůzce bylo usneseno, aby dva delegáti zajeli do Hradce Králové k tamějšímu kroužku „Matláků“, za účelem získání bližších informací.

Zprávy z Hradce byly příznivé a tak byla svolána na den 14. března 1938 do „Hotelu Andrejsek“ (budova bývalého kina) ustavující schůzka. Po hlavním referátu, který přednesli přítel František Malý a Jindřich Horych, bylo usneseno založit vlastní kuželkářský kroužek. Stalo se tak za přítomnosti 12 zakládajících členů. Byli to: František Malý, Jindřich Horych, Václav Dušek, Karel Novotný, Augustin Bret, Josef Kříž, František Netík, Karel Jirousek, Leopold Barnet, František Kliš st. a František Spurný.

Po delší debatě byl dohodnut název „Kuželkářský kroužek Zálabáci Smiřice“. Prvním předsedou byl zvolen František Malý, kapitánem mužstva Jindřich Horych. Po volbě dalších členů výboru, ve kterém téměř každý z přítomných dostal nějakou funkci, byli zakládající členové vyzváni, aby zaplatili řádný členský poplatek, tj. zápisné 5,— Kčs za člena jednou provždy. Potom následoval volný rozhovor, ve kterém bylo usneseno dostavit se každou středu k povinnému tréninku. Kdo se nedostaví bez patřičné omluvy, zaplatí pokutu 2,— Kčs.

Kroužek se měl čile k světu, ke konci měsíce dubna 1958 měl již 21 aktivních členů a 4 členy přispívající. Do kroužku přistoupili: Šrajer Jaroslav, Kliš František ml., Hofman Josef, Svatoň František, Zákravský Josef, Haž Jaroslav, Novák Bohumil, Hlavatý Jaroslav, Pavlát Antonín a Trtík. Jako přispívající přistoupili: Svoboda František, Šmika Jindřich, Keclík Eduard a Suchý Josef. Trénovalo se na pískovém kuželníku v Hotelu Andrejsek a v hostinci u Šmiků. Ve Smiřicích však

byly i další kuželníky a sice na kopci v hostinci u Pácaltů, Na Lednici, dále v Městském hotelu (nyní Dvorana) a u Balašů („U Kristýnky“).

První zápas byl sjednán na 22. 5. 1938 s Matláky z Hradce Králové. F. Spurný byl pověřen obstaráním vlaječky, která měla být předána v upomínku na první přátelský zápas. Místopředseda F. Klíž vyzval mužstvo, aby se v neděli při zápase slušně chovalo. Dále bylo odhlasováno, aby dva nejlepší hráči hostujícího družstva obdrželi 1/8 litru likéru a nejslabší hráč krabičku oček. K úhradě všech těchto mimořádných nákladů bylo uspořádáno koulení o ceny. Na neděli byl pozván i fotograf. Kuželkáři udělali vše, aby první zápas byl vydařený a slavnostní. V neděli dopoledne Matláci nepřijeli. Bylo to pro všechny členy kroužku velké zklamání, i když k zápasu s Matláky došlo později jak na naší, tak i jejich kuželně.

Koulelo se pilně a přátelské styky byly navázány s řadou dalších kuželkářských oddílů. Koulelo se se Salátníky z Kuklen, s Babráky z Hradce Králové, Slivoni z Hořic, Žabáky z Pardubic. Dále se hrálo s Papíráky v Jaroměři, s Lišáky v Náchodě, Podoláky v Hronově. Zajíždělo se do Hradce Králové, kde byly další kroužky: Brňáci, Zálesáci, Petrof, Centrá, Drtiči ve Věkoších a do Třeběchovic k zápasům s kuželkářskými kroužky Oreb a Dědina.

Zápasy se vesměs prohrávaly. Domácí otevřené pískové kuželníky nevyhovovaly a všechny mistrovské zápasy se musely hrát na betonových drahách na cizích plánech.

Členové kroužku snili o vlastním stánku – krytém betonovém kuželníku, kde by mohli hrát a trénovat i v zimě. Po delších úvahách a debatách padla volba na kuželník při restauraci Na lednici. Bylo to počátkem roku 1940. V té době došlo k výměně nájemce a novým hostinským se stal Sláva Šicner. Jak se později ukázalo, byl to velký příznivec kuželkářského sportu. Byla podána žádost na ředitelství státních pivovarů do Buštěhradu. Hostinec Na lednici byl pod správou smiřického pivovaru, který spadal administrativně pod Buštěhrad. Žádost byla kladně vyřízena, starostí ovšem nebylo. Největším problémem kuželkářského sportu byly, jsou a budou finanční prostředky. Kuželky nepatří mezi ty atraktivní sporty, na které se diváci hrnou a kde by bylo možno vybírat vstupné. Navíc – kuželníky byly dříve zřizovány při hostincích a tato skutečnost sama o sobě nenacházela velkého pochopení u manželek kuželkářských příznivců. Peníze nutné k provozu kuželkářského sportu byly obstarávány svépomocí, zejména tak zvaným koulením o ceny. Po vyúčtování koulení o ceny bylo nutno zaplatit stavěči kuželek asi 20,– Kčs, za propůjčení kuželníku (říkalo se také hampejzu!) Kčs 30,– a pro potřebu kroužku zůstalo 80,– až 100,– Kčs.

Zdeněk Runkas

Jak kuželkáři postupně budovali a sportovali

K výstavbě krytého kuželníku bylo třeba obstarat materiál a jeho zakoupení bylo nad finanční síly kuželkářů. Proto byl v březnu 1940 pozván na kuželník sládek zdejšího pivovaru p. Sokol k jednání, při kterém byl požádán o zakoupení potřebného materiálu. Předsedou kroužku byl ujištěn, že veškeré práce spojené se stavbou krytého plánu obstarají členové svépomocí.

Díky porozumění pana sládky a úsilí kuželkářů – i když ne všichni členové slib pomoci dodrželi – splnil se sen smiřických kuželkářů. Během velmi krátké doby si vybudovali vlastní krytý betonový kuželník pro celoroční provoz. Tak byla dne 9. června 1940 slavnostně a s pýchou zahájena činnost v nové kuželně. Při té příležitosti byla uspořádána zahradní slavnost, při které koncertoval 6členný jazz kapelník p. Čertnera.

První slavnostní a čestný hod měl sládek smiřického pivovaru, jako dík za nemalé zásluhy na výstavbě kuželníku. Potom následovaly další čestné hody vážených smiřických občanů, podle stupně společenské důležitosti. Celkem koulelo 50 občanů, mezi nimi i starosta města Smiřic J. Čeněk a starosta Holohlav p. Krejčí.

Smiřičtí kuželkáři hostili řadu bratrských kroužků. Hrávala se Habaďura, koulelo se 100 hodů do plných nebo 100 hodů sdružených, tj. 2 x 25 hodů do plných a 2 x 25 hodů vytloukaných.

Hlad po koulení byl takový, že musela být ustavena dvě družstva a sice Hofmanovo a Horákov, do kterých byli jmenováni hráči přibližně stejné výkonnosti. Tím bylo zajištěno, že si všichni zahrají.

V roce 1941 měl kroužek 15 hráčů v A družstvu, 16 hráčů v B družstvu (z nich 10 registrovaných v župě). Mimoto měl 35 členů přispívajících.

V roce 1942 došlo ze strany německých úřadů k zákazu činnosti a tím skončila mistrovská soutěž. Ale na kuželníku bylo stále živo. Byly podnikány přátelské zájezdy. V letech 1943–1945 se stále koulí a netrpělivě je očekáván konec války. Květen 1945 – je konec německé okupace. Na neděli 24. června 1945 je svolána valná hromada a kuželkářský kroužek Zálabáci zahajuje opět svoji činnost. Novým předsedou byl zvolen Josef Hlavatý. Chceme i nadále hrát kuželky sportovně, avšak doba nás předběhla. Je třeba změnit dosavadní betonový kuželník na asfaltový, ale opět nejsou peníze na materiál. Všechny kroužky požadují podle předpisu asfaltovou dráhu. Pokud by nebyla, museli by naši kuželkáři hrát všechna mistrovská utkání na cizích drahách a ztratit výhodu domácího prostředí.

V té době se uvoluje hostinský a jednatel kroužku B. Šicner vyhovět kuželkářům i sobě a pořídit gumoasfaltový povrch dráhy na svůj náklad. Když byl kuželník díky obětavosti jednatele znovu dán do provozu, pověřila nás župa Orlická a tehdejší Svaz kuželkářů uspořádáním mistrovství jednotlivců na 100 hodů do plných. Ve Smiřicích startovalo během 5 dnů 258 závodníků. Všichni si pochvalovali dokonalý rovný povrch naší dráhy.

Po válce se několik členů oddílu odstěhovalo do pohraničí.

Rok 1948 byl rokem sjednocení tělovýchovy a kuželkáři ztratili svou samostatnost – museli se zapojit do tělovýchovné jednoty Sokol Smiřice. Někteří kuželkáři s tím nesouhlasili, ukončili členství a přestali koulet. Ti, co zůstali, nějaký čas kouleli závodně. Soupeři však byli většinou ze vzdálenějších jednot. Náklady na cestovné vzrostly tak, že kroužek to finančně neunesl a přestalo se závodně koulet. Kádr mladších a starších kuželkářů se setkával při rekreačním koulení, které přetrvávalo až do roku 1954. V roce 1955 se začalo na návrh předsedy Hlavatého koulet opět i závodně.

8. prosince 1956 se jednalo o zrušení kuželníku. ČSSS chtěly prostory kuželníku adaptovat na bytové jednotky a s těmito pracemi se mělo hned začít. Nastalo horečné vyjednávání, které vyústilo ke kompromisu. Na druhé straně kuželníku se vybudovala místnost a začalo se koulet z druhé strany. Kuželkáři odpracovali hodně hodin a již 22. října 1957 proběhla kolaudace.

Rok 1959 byl pro kuželkáře zvláště významný. V první řadě byl vyřešen majetkový poměr mezi TJ Dynamo a ČSSS a kuželna s přilehlým pozemkem byla kuželkářům předána do trvalého užívání. Kuželkáři potřebovali postavit druhou dráhu. Začali proto připravovat její výstavbu. V této době byl za J. Hlavatého zvolen za předsedu oddílu B. Šmejda. Sekce kuželkářů vydala rozhodnutí, že vyšší soutěže se mohou hrát jen na dvoudráhách. Pro kuželkáře nastala další starost a další budování. Bylo rozhodnuto, aby druhá dráha byla postavena vedle dráhy stávající. Situace nebyla pro přístavbu příznivá – chyběly někdy i slíbené finance. Ani rok 1960 nebyl pro výstavbu dvoudráhy mimořádně příznivý. Jednota požadovala nábor cvičenců na II. celostátní spartakiádu, MěNV organizoval nástavbu druhého poschodí školy, která byla prováděna rovněž v akci

Z, a neměl zájem na tom, aby se síly příliš tříštily. Obě tyto akce byly velmi náročné na volný čas. Vzdor tomu nám však byla přislíbena finanční podpora ve výši 2.000 Kčs k zajištění nejnútnejšího materiálu.

Brigádnicky byly sehnány cihly z bouraček – celkem jich bylo po očištění získáno 1760 kusů. Z cukrovaru bylo dovezeno 15 q vápna. Vodu museli nosit v kbelíkách, protože vodovod na kuželně nebyl. Měly se kopat základy, ale nedošlo k tomu. Ani v dalších letech se situace se stavbou druhé dráhy nevyvíjela příznivě.

Díky brigádám – hlavně kuželkářů – se práce rozběhly. Nejdříve se začalo se stavbou základů. Od MěNV jsme získali staré dlažební kostky, které byly použity na budování základů. S přepravou materiálu v rámci možností vycházeli vstříc pracovníci Dílen ČSSS, Cukrovaru a Šrotovny.

Hlavní osobou a duší celé stavby byl Eman Skákal. Organizaci a postup veškerých prací zajišťoval tak, aby kuželník mohl být stále v provozu, ale i manuální práci věnoval všechen volný čas. Uznávaným zednickým odborníkem byl J. Plšek.

V roce 1964 pokračovaly práce se zděním celé západní zdi. Již v červnu měli rovnost zdi – „glajchu“, potom následovala příprava stropu a střechy. Chybělo nám řezivo. Rok 1965 byl také bohatý na práci – byla zbourána původní zeď a původní strop. Vybetonována byla druhá dráha, chodník, mantinely, propadliště a nahazovaly se vnitřní zdi. Asfaltéři provedli asfaltový povrch dráhy. V lednu 1966 bylo položeno na obě prkna korkové linoleum a nová dvoudráha byla na světě. Bylo však třeba přilákat zpět ztracené kuželkáře, kteří v průběhu stavby trochu vymizeli.

V červenci 1966 Komunální služby z Jaroměře pokryly střechu kuželny vlnitým eternitem a p. Štěrbá provedl klempířské práce. V září byla provedena konečná kolaudace kuželny. Obě dráhy byly přeměřeny vodováhou po 5 cm po celé délce. Nový plán č. 1 byl ohodnocen známkou 1 a stará dráha – plán č. 2 – dostala známku 1–. Ještě na sklonku roku 1966 pan V. Volt připevnil okapové žlaby po obou stranách kuželny.

Ani rok 1967 nebyl pro kuželkáře bez práce. Bylo třeba kuželnu nahodit a opatřit omítkou. Stalo se tak v červnu. Při té příležitosti byla zazděna vnitřní okna a opravena zadní stěna u stavěče. Byly natřeny žlaby a střešní plechy. Mimo brigádnické práce se opět pilně koulelo a hrály se mistrovské zápasy.

Na rok 1968 připadala tři významná výročí. Tělovýchovná jednota slavila 70 let trvání. Na počest tohoto výročí se výbor jednoty dohodl upustit od současného názvu Dynamo a v duchu staré tradice přejmenovat jednotu opět za TJ Sokol Smiřice. Československá republika slavila 50. rok od svého založení. Kuželkářský oddíl slavil s dvacetiletým odstupem 30 roků od založení. Na počest těchto tří výročí uspořádali kuželkáři oblastní přebor jednotlivců na 200 hodů sdružených. Zatímco politické události tohoto roku byly v Československu velmi bouřlivé, sportovní život kuželkářů byl normální.

Na výroční schůzi r. 1969 však byla v diskuzi zmínka o přístavbě šaten ke kuželníku. Problémem se opět jevil nedostatek financí na nákup materiálu. Kuželkáři si dali nový úkol. Opět začaly brigádnické práce, netrénoválo se a proto byly špatné výsledky. Zato brigádnické práce šly rychle dopředu. Boursal se starý dřevník, ukládaly tašky, čistily cihly, svážel materiál a stavělo se. Z Poříčí se podařilo opatřit plynosilikátové tvárnice a tak stavba, kterou opět vedl osvědčený E. Skákal, dobře pokračovala. V roce 1972 bylo nutno vyměnit část krytiny na kuželně. Po poradě s odborníky bylo rozhodnuto použít vlnitou hliníkovou krytinu.

Ke 35. výročí kuželkářského sportu ve Smiřicích byl svépomocí vybudován kuželník s dvěma dokonale rovnými drahami a příslušenstvím, jakým se nemohou pochlubit ani početnější oddíly a podstatně větší města.

Úspěchy stavitelské se nesrovnávaly se sportovním zápolením. Po 10 letech skončili smiřičtí kuželkáři v soutěži sestoupením do III. třídy meziokresního přeboru.

V té době se v kraji začaly objevovat jako vlaštovky první automatické stavěče kuželek. Byla to však výsada patronátních, dobře zajištěných oddílů, neboť náklad na dvoudráhu činil asi 100.000,- Kčs.

MěNV ve Smiřicích zakoupil kuželkářům dokumentaci na automatické stavění a tím byla dána šance i zdejšímu oddílu. Ještě v roce 1977 byla ustavena skupina, která zahájila přípravné práce. Velkým problémem byly jako vždy finance a brigádnické hodiny. Na celou akci bylo plánováno asi 5.000 hodin.

Na den 9. 8. 1978 byla svolána členská schůze, na které bylo po uvážlivé diskuzi rozhodnuto, že automatické stavění si kuželkáři vybudují svépomocí. Okresní výbor ČSTV pro začátek přislíbil 20.000,- Kčs. Tím byl dán signál pro zahájení prací. Na výroční členské schůzi 13. ledna 1980 byl dohodnut harmonogram dokončovacích prací na rok 1980. Kromě jiného bylo třeba zajistit přípojku elektrického proudu s vyšším příkonem, vyměnit motor automatického podavače koulí.

Elektronickou část automatu zhotovila přidružená výroba JZD Lišany u Rakovníka. Koncem dubna 1980 ihned po skončení mistrovských zápasů se začalo s bouráním zadní části kuželníku a s přípravou pracoviště pro instalaci konstrukce automatů, tj. odstranění starého materiálu, betonování a izolace propadliště, betonování úchytných patek. Tyto práce, včetně sváření a montáže rámu, trvaly čtyři měsíce. V Dřevotvaru zhotovili přední stěnu automatu zdarma, jen za refundaci materiálu.

V září 1980 byly veškeré práce skončeny natolik, že mohli být povoláni elektrikáři z JZD Líšeň, kteří provedli instalaci slaboproudého zařízení, zapojení automatu a oživení jeho elektronické části. I když byly hlavní práce skončeny, bylo třeba se věnovat dodělávkám a odstraňování dílčích nedostatků. Celá akce automatického stavění si vyžádala 2.072 brigádnických hodin a pracovalo na ní 24 členů.

Zasluhou všech těchto činitelů a neúnavné organizační i manuální práce předsedy kuželkářského oddílu B. Šmejdy, mohl oddíl využívat výhod dvoudráhy s automatickým stavěním. Nová technika pomohla zlepšovat tréninkové možnosti a vedla ke zvýšení výkonnosti závodního mužstva a k popularizaci kuželkářského sportu ve Smiřicích.

Obě dráhy byly za léta provozu v prostředku vyježděné a nebyly uznány. Nastala nová starost – sehnat 40.000,- Kčs na položení saduritu.

Brigádnická činnost byla zaměřena na drobné opravy a údržbu stavěcích automatů. V přestávce mezi jarní a podzimní částí soutěže bylo provedeno podříznutí asi 5 m zdi u vchodu do kuželny, která soustavně vlhla.

Snahou kuželkářů bylo vytvořit si pro svůj sport nejen prostředí čisté a příjemné, ale též zdravotně nezávadné. Proto bylo dohodnuto, že v prostorách kuželny se nebude kouřit. Pro kuřáky byla vyhrazena zadní místnost. Toto dobrovolné rozhodnutí bylo nutno považovat za nesporný úspěch.

V roce 1984 se opět brigádničilo při úpravách drah. Musel být odstraněn asfaltový povrch, provedena izolace a položena betonová vrstva.

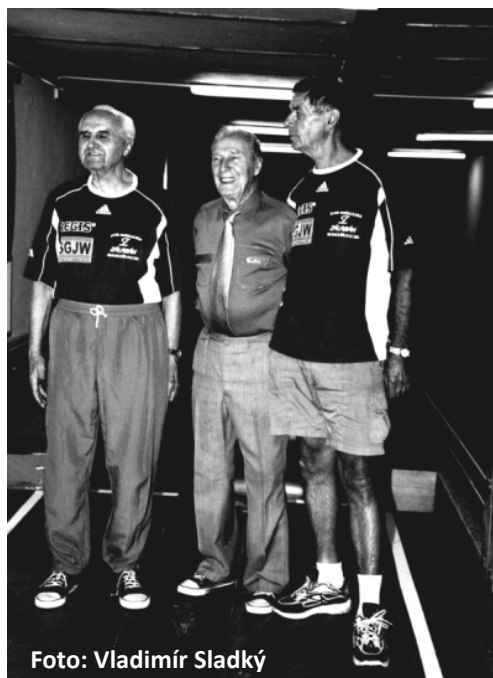
Protože se nepodařilo dokončit práce na dvoudráze, závodní družstva musela hrát všechny zápasy bez tréninku jen na drahách soupeřů. Kuželna byla stále v dezolátním stavu. Odborníci ještě museli vyrovnat obě dráhy plastobetonem a teprve po zatvrdnutí mohla být položena finální vrstva saduritu. K položení saduritu byla třeba teplota +24 °C. Tím se všechny práce protáhly až do jarních měsíců. Sadurit byl položen teprve počátkem června 1985. Následovalo osazení mantinelů, upevnění křížů, náhozových prken, položení PVC a provedení nátěrů apod. Celkově si tato akce vyžádala 1.950 brigádnických hodin, prací se zúčastnilo 19 členů a 8 nečlenů. Podařilo se vytvořit dílo, které by mělo sloužit nejen pro zábavu, ale především po stránce sportovní.

Na rok 1986 si dali kuželkáři další úkoly: 1. přístavbu šaten, 2. adaptaci kotelny v prostoru uhelny, 3. vybudování nového komínu a 4. instalaci etážového topení ve spolupráci s družstvem ZNAK Hradec Králové. Největší problémy nastaly s výstavbou šaten, především organizační a materiálové. Díky MěNV se podařilo do konce roku vybudovat hrubou stavbu a zastřešení. Tak jako v minulosti i tentokrát šly brigádnické práce na úkor sportovní výkonnosti. V jarní části soutěže skončilo A družstvo po slabých výkonech jako poslední a sestoupilo z Krajského přeboru I. tř., B družstvo skončilo v Okresním přeboru na 7. místě. Nejlepší hráč oddílu J. Rynt, aby sportovně nezakrňel, hostoval v Třebechovicích.

Oddíl se musel v tomto roce rozloučit i s dlouholetým členem oddílu a bývalým výborným sportovcem a hráčem Janem Plškem. V témže roce zemřel i předposlední ze zakládajících členů oddílu Zálabáků – Václav Dušek, mj. i dlouholetý obětavý stavěč kuželek.

Nastupují nové generace. Se zlepšenými tréninkovými podmínkami roste výkonnost jednotlivých hráčů a dřívější dosahované výkony vzbuzují jen shovívavé úsměvy těch mladých. Ztratily se dřívější kouzelné názvy kuželkářských oddílů a byly nahrazeny novými. Postupně se přechází jen na označování názvem města.

Poslední úpravou kuželníku smiřických kuželkářů byla instalace nových automatických stavěčů. K jejich slavnostnímu uvedení do provozu došlo na klubové oslavě 27. srpna tohoto roku. Prvními hody byli pověřeni Bohumír Šmejda, Zdeněk Runkas a Václav Prokop. Čestný hod provedl i starosta města Luboš Tuzar.

Zdeněk Runkas

V královéhradecké MHD s Městskou kartou

Ještě v tomto roce bude v Hradci Králové uveden do provozu nový odbavovací systém v městské hromadné dopravě, v němž dosavadní průkazky a předplatní časové kupóny nahradí městské čipové karty. V budoucnu, konkrétně od začátku roku 2006, pro držitele karet přinese systém řadu výhod. Mezi nimi například budou přestupní jízdenky, jízdenky na krátkou vzdálenost do dvou zastávek, levnější jízdné pro jednu jízdu proti hodnotě papírové jízdenky, možnost úhrady

jízdného nejen pro držitele karty, ale i pro jeho spolucestující atd. Nový odbavovací systém zrychlí a zjednoduší cestování městskou hromadnou dopravou v Hradci Králové a dopraveně obsluhovaných obcích a městská karta se zanedlouho stane tzv. elektronickou peněženkou, platnou nejen pro MHD, ale i pro úhradu služeb v různých městských zařízeních.

Královéhradeckou Městskou kartu si může pořídit nejen občan tohoto krajského města, ale každý občan bez rozdílu bydliště. Vyplatí se proto i pro lidi, kteří do Hradce Králové jezdí pracovat, studovat nebo i na občasně návštěvy.

Získání Městské karty je přitom zcela jednoduchá záležitost. Stačí vyplnit žádost o získání Městské karty v papírové nebo elektronické podobě na internetových stránkách Dopravního podniku města Hradce Králové a. s. (DPmHK) – a s fotografií běžných průkazkových rozměrů 3,5 x 4,5 centimetrů ji předat v některé z prodejen jízdenek DPmHK. Ty návštěvník krajské metropole najde především v Informačním centru na Hlavním nádraží Českých drah, nedaleko odtud na Gočárově třídě, na třídě Edvarda Beneše a konečně i v zákaznickém centru v sídle Dopravního podniku. V dohodnutém termínu si žadatel v téže prodejně vyzvedne zhotovenou kartu.

Poplatek za vystavení čipové karty činí 150 Kč, avšak do konce roku je poskytována sleva a tak je možné kartu pořídit za 95 korun.

Prodejny DPmHK přijímají vyplněné žádosti už od 10. srpna 2005, výdej prvních karet se rozběhne 24. srpna.

To jsou důležité termíny zejména pro studenty starší 15 let, navštěvující školy v Hradci Králové. Pokud vlastní průkazky na jízdné v MHD s platností pro školní rok 2004/5, pak je nezničí a přijdou s nimi a žádankou o poskytnutí slevy s potvrzením školy o studiu do prodejen Dopravního podniku, kde jim bude prodán standardní jízdní kupon a prodloužena platnost studentské průkazky. Městskou kartu pak získají jako samostatná skupina pravděpodobně na začátku roku 2006. Jestliže student nemá průkazku, jedná se tedy zejména o ty, kteří nastupují do 1. ročníku školy, dostaví se do prodejny DPmHK, předloží doklad o studiu, žádanku o vydání Městské karty s fotografií a pokud možno v co nejkratším čase mu bude vydána Městská karta. Do té doby bude jezdit za jednotlivé plné jízdné.

Ale ani ostatní občané, kteří přijíždějí do krajského města výjimečně, za nákupy nebo úředními záležitostmi, nemusí mít před novým odbavovacím systémem v MHD obavy. Známé papírové občanské jízdenky pro jednu jízdu zůstanou i nadále, a to až do odvolání, v platnosti (časové do 31. 12. 2005) a zatím se nezmění ani způsob jejich nákupu a používání.

Veškeré informace o novém odbavovacím systému v městské hromadné dopravě nabízí Dopravní podnik města Hradce Králové a. s. jednak na svých internetových stránkách www.dpmhk.cz, na zvláštním telefonním čísle 810 600 600, řadu jich ovšem lze nalézt a získat v prodejnách jízdenek a na propagačně informačních prostředcích ve vozidlech MHD.

Dopravní podnik města Hradec Králové

OSOBNÍ PŮJČKA

- 20 000 – 600 000 Kč
- bez ručitele a zástavy
- na cokoliv
- bez zbytečných formalit

Podmínky: min. 21 let, trvalý pracovní poměr s čistým příjmem od 9000 Kč

VOLEJTE

495 809 369, 721 245 746

Z GALERIE SMIŘICKÝCH OBČANŮ

Smiřičtí lékaři

O úrovni lékařských služeb a jejich zabezpečení v našem městě se nedochovalo příliš mnoho zpráv. Snad i proto, že vysokoškolsky vzdělaný lékař býval zpravidla osobním strážcem zdraví šlechty či panovníka. Býval také spojován se sídlem či sídly šlechtice a cestoval s ním. Nebylo neobvyklé, že šlechtic měl i několik lékařů. Lékaři si občas zřídili praxi i pro majetné měšťanstvo, ale i ti bývali vázání na tzv. „menší“, zpravidla „úřednickou“ šlechtu. Tradiční vojenské rody využívaly služeb „chirurgů“, což byl stav spíše vyučených než vysokoškolsky vzdělaných pomocníků v poli. Z této vrstvy vynikaly často skutečné osobnosti. Ve Francii třeba Paré.

Další institucí zdravotní služby bývali lazebníci, kteří při svých léčebných praktikách prováděli „pouštění žilou“. Dále to bývaly zkušené, později i zkoušené ženy, obecně známé „porodní báby“. V poslední řadě byla vyhledávanou zdravotní institucí bába kořenářka, čarodějná bába nebo dědek a v největší nouzi – kat.

Smiřice měly vlastní lékařskou službu poměrně pozdě, i když v době pobytu „panstva“ byl lékař přítomen. V neustálé péči lékaře byla nepochybně hraběnka Marie Terezie Šternberková, provdaná nejdříve Paarová a později Gastheimová. Ta trpěla vleklou krční chorobou, která soustavné léčení vyžadovala. Paní hraběnka se obrátila s prosbou o pomoc i k patronu nemocných krčními chorobami, sv. Blažej. Jeho obraz, pravděpodobně malovaný Petrem Brandlem, dala umístit na „malý“ oltář, u kterého byly v době jejího pobytu ve Smiřicích slouženy denní mše za její osobní účasti.

Další zámecký lékař, který zde působil, se jmenoval Pschorn. Měl asi dobré styky s místními měšťany. Dlouho se tradovala jeho rada, kterou poskytoval nemocným: „Pite pyly bes, pšidete do pot a puddete strap“ – tedy radil „pijte bílý bez, zpotíte se a budete zdrav“. Z ukázky je patrné, že pan doktor (on možná ani doktorem nebyl) se s češtinou moc nevyrovnal.

V roce 1831, tedy v souvislosti s epidemií cholery, která prošla celou Evropou, se objevují další tři jména lékařů, kteří zasahovali do žití místních občanů. O laskavém dobrodinci Dr. Karlu Černém,

který bydlel v čp. 147 (to byl domek, který stával na okraji současného parku a který byl demolován kolem r. 1970) a o jeho lidovější konkurenci – ranhojiči Ignácovi Konvičkovi, píše tehdejší relace, že jsou oba velice staří na zvládnutí „rány boží“. Oba staří pánové si tak moc konkurenty nebyli. Lékař a ranhojič se v té době spíše doplňovali. Jejich klientela se lišila zejména druhem poskytované péče. Ranhojič, který býval zpravidla vysloužilým vojenským polním chirurgem, byl specializován na zlomeniny, vykloubeniny a různá další zranění. Lékař s univerzitním vzděláním pečoval o ostatní nemocné. O doktoru Černém se tradovalo, že léčil bez ohledu na majetnost pacienta.

Pro zdolání epidemie byl jmenován „oblastním cholerním lékařem“ Dr. Lewy. Asi byl dobrým lékařem – ostatně v lékařských kruzích slyňovali židovští lékaři velice dobrou pověstí.

Z této doby se nikde nevyskytuje zmínka o lékaři zubním, i když bolesti a nemoci zubů byly i tehdy známé. Léčili je, či lépe odstraňovali je, lidé „nelékařští“. Bývali to většinou kováři, kteří bolavé zuby svými kleštěmi jednoduše vytrhli. Tato praxe přetrvávala dosti dlouho. Dentista pan Absolon, o němž bude psáno dále, se velice dobře znal s mým strýcem, kovářem, který ošetřoval zuby v okolí Týniště v letech 1925–45 a později ještě i na Trutnovsku. I když se to nesmělo, dělalo se to.

Dr. Lewy zde působil epizodně, zato Dr. Antonín Choděra spojil svůj život s městem naprosto. Byl zde nejen lékařem, ale v letech 1823–1828 radním a letech 1828–1853 i purkmistrem. Údiv a pozornost vzbuzuje to, že obecně vážená osobnost, dokonce i ve funkci purkmistra, nebyla zmiňována v souvislosti s epidemií cholery.

Dobře známým, a to dokonce v celých Čechách, byl MUDr. Otakar Jedlička. Ve Smiřicích nastoupil jako lékař zámecký, později i jako lékař městský. Byl prý nejen velice dobrým lékařem, ale i dobrým člověkem. Před lékařskou kariérou působil jako novinář a spisovatel. Jeho nejznámější a asi i nejvýznamnější literární prací jsou „Boje v Čechách a na Moravě za války roku 1866“, vydané v roce 1883 v Pardubicích. Podle dochovaných útržků z jeho života žil v nepříteli spokojeném manželství s náročnou ženou. Jeho život se uzavřel po chorobě, jejíž průběh se značně zhoršil návštěvou u nemocného v době, kdy se měl sám léčit. Tou chorobou mohl být zápal plic nebo tuberkulóza.

V letech kolem r. 1900 zde působil MUDr. Hrubý. Z vyprávění vím, že byl velice hrdý na to, že je členem lékařského stavu a že to dával okázale najevo. Bez cylindru a redingotu prý nikdy nevycházel na ulici ani do společnosti sousedů. Byl také městským činitelem. Měl asi svérázný smysl pro humor. V letech světové války nařídil stát tzv. „úsporné dny“, ve kterých civilní obyvatelstvo nesmělo jíst maso, buchty, koláče apod. Po porušení zákazu pátralo nejen četnictvo, ale i různí špiclové. Pan doktor Hrubý vydal své služce přísný pokyn. Na každý dotaz, co bylo u doktorů k jídlu zazněla odpověď „slepý myši s česnekem“.

V meziválečném období působili ve Smiřicích dva praktičtí lékaři, pánové Pultr a Zlámálík. Jako zubní lékař zde působil Dr. Dvořák. Ten zemřel při automobilovém neštěstí. Praxi pak udržovala vdova, která odborným řízením pověřila dentistu p. Absolona.

Dnes už pomalu mizí i tato jména z paměti místních občanů, protože pamětníci vymírají, zdravotnictví prošlo řadou nejrozumnějších peripetií, lékaři se ve městě střídali. Zanikl dobře zavedený institut rodinného lékaře. Po roce 1945 zanikla i významná funkce „porodních bab“. Ve městě a asi i pro blízké okolí to byla paní Adamírová a paní Plecháčová. Lékař býval k porodu přizván jen v tom případě, že vznikly obtíže, přesahující znalosti a možnosti přítomné „babičky“. V nemocnici v porodnici rodily jen ženy, u nichž byly očekávány komplikace, nebo ty, které k tomu vedlo jejich „lepší“ společenské postavení.

Pozoruhodnou a určitě nedoceněnou osobností byl MUDr. Václav Pultr, syn řídícího učitele a amatérského archeologa. Nezdědil otcovu uvážlivou povahu a vydal se na dobrodružné stezky. Po ukončených studiích se pustil na toulky po Balkánu. Zde uplatnil své lékařské znalosti nejen mezi Srby, ale i mezi albánskými komitaci, což byla skupina, nebo spíše vrstva ozbrojených Albánců, která k nerozlišení propojovala boj za národnostní osamostatnění Albánců s činností zbojnickou a někdy až loupežnickou. Tuto určitě zcela neobyčejnou etapu života Dr. Pultra ukončila mobilizace do 1. světové války a nástup do rakousko-uherské zdravotní služby. Jakým byl důstojníkem lze soudit pouze z toho, že v jeho čekárně visíval pochvalný přípis či doklad o uděleném vyznamenání. Nebyl od císaře Františka Josefa I., nýbrž od jugoslávského krále. Nevím, byl-li to Petr I. nebo Alexandr I., kdo ocenil péči českého lékaře o civilní obyvatelstvo a srbské válečné zajatce. Rámeček s přípisem musel v roce 1939 ze stěny zmizet a pokud vím, již se tam nikdy nevrátil.

Válečná humanitární činnost lékaře neušla pozornosti nadřízených. Stal se podezřelým a v posledním roce války byl obviněn z maření válečného úsilí. Bylo mu prokázáno, že raněným Čechům ulehčoval jak mohl a pokud to šlo, odesílal je do zázemí. Už Karel Havlíček Borovský pravdivě napsal, že „vojenský soud, to je samec!“ Degradovaného odsouzence MUDr. Václava Pultra zachránil před výkonem trestu pouze konec války.

Dr. Pultr se stal později lékařem dělnické nemocenské pokladny. Byl to pán svérázný, i když ve svém oboru nad jiné znalý. S režimy a s jejich úředníky nevycházel dobře. Jen o éře prvního prezidenta ČSR mluvil s úctou. O něm s úctou mluvili jeho pacienti. Pochvalně se o něm vyjadřovali lékaři z nemocnic v Hradci Králové a v Jaroměři. Ti ho v případě nejistoty zvali ke konzultacím. Prý tvrdili – a já to slyšel od pana primáře Pokorného – „co Pultr nevyklepe a nevyposlouchá, to není“.

Období protektorátu bylo pro Dr. Pultra obdobím obav. Jeho oblíbený syn, vysokoškolský student, byl zatčen a internován v koncentračním táboře. Nejsem si jist, zda podobný osud nepostihl i druhého syna. Víím, že oba přežili. Víím také, že mladší z nich spolu se svým otcem prožil obdobné, ne-li horší období v době komunistického zřízení. Proč? Snad protože byli slušní, poctiví a starý pán obecně oblíbený. Pan doktor se dožil vysokého věku a o něm vypravované historky svědčily o laskavém vztahu lidí k němu jako oblíbenému lékaři, i člověku.

Neméně významným smířickým lékařem byl i MUDr. Alois Zlámalík. Pán drobnější postavy, obvodní lékař tzv. „úřednické pokladny“, jehož ordinace v „obecnáku čp. 266“ byla spojena s jeho bytem. Nepochybně to byl lékař velice dobrý, se svou klientelou uměl jednat a jeho komerční zdatnost byla patrná i na zjevně dobrých majetkových poměrech. Byl velice dobře vybaven pro výkon své profese. Používal malý „rentgen“, měl dobře zorganizovaný evidenční systém, který mu spolu se sekretariátem a účetnictvím vedla slečna Koubová. Pro lékařské návštěvy u pacientů používal malé autíčko – domnívám se, že to byla Praga Baby. K osobnímu použití vlastnil v té době nadstandardní vůz Praga Lady. Ve společenském životě uměl využít svých konexí ve prospěch slabších sociálních skupin, zejména aktivitou v Červeném kříži. Nevykonával noční služby, protože byl omezován důsledky překonané plicní choroby.

Jeho rodinný život byl předmětem hovorů. Měl pohlednou a asi dosti nákladnou paní, která trávila jarní a podzimní údobí v různých lázních. Místní obyvatelky tím byly udiveny, možná i trochu záviděly. Jejich manželé je odbývali lapidárním „tak sis měla vzít doktora!“

Oba posledně uvádění doktoři prováděli také ne příliš rozsáhlou praxi zubních lékařů. Se zuby se „chodilo“ ke Dvořákovi nebo k Absolonovi. Pan Absolon byl dentista nad oba lékaře zručnější. Říkalo se, že svou práci dělá s daleko větším citem k pacientovi. Dnes se mohu jen domnívat, že oba lékaři neměli k zubařskému křeslu právě vřelý vztah a ošetřování zubů brali jako vyrušování od své vlastní práce.

Oba lékaři prováděli ve svých ordinacích zcela běžné chirurgické výkony – čištění a šití menších ran, vyjmutí vražených předmětů, otevření vředů apod. Dr. Pultr prováděl tyto práce snad i s určitou zálibou, protože mu připomínaly léta válečné chirurgie.

Závěry životů tří zmíněných lékařů nebyly radostné. Soukromé ordinace byly zařazeny do socializovaného zdravotního systému. První se práce vzdal Dr. Pultr. Sice ve značně pokročilém věku, ale důchod soukromníka, pokud mu na něj nějaký nárok vznikl, nebýval tzv. ani k životu, ani k smrti. Dr. Zlámalík se stal lékařem ČSD v Jaroměři. Pracoval také do vysokého věku. Závěr života pana Absolona byl dramatický. Po řadě životních zklamání zemřel v nemocnici vzdálen všemu, co mu bylo bytostně vlastní.

To byl konec období „rodinných lékařů“ v našem městě. Po nich přišlo období dlouhodobě dojíždějících lékařů: Dr. Rottová, Dr. Žofák, Dr. Hradil, dětský lékař Dr. Šrůtek a další.

Léta pozorování života ve mně vzbuzují určitou naději, že současným reprezentantům lékařského stavu se v našem městě daří navázat na kdysi vynikající tradici. Zdá se, že k tomu mají vytvořeny jak prostorové tak i společenské podmínky. Jejich hmotné zajištění zatím plně neodpovídá létům náročného studia ani zodpovědnosti jejich povolání. Jenže systémy netvoří občané, ale příslušní ministři a je ovlivňující lobby zdravotních pojišťoven.

Smiřice 26. 2. 2005

Ing. Lubomír Kupka

Do galerie smiřických občanů, tentokrát lékařů, dobře zapadá i vzpomínka na dva lékaře, kteří pocházeli ze Smiřic. Vzpomínka na ně přišla od pravidelného dopisovatele našeho Zpravodaje, pana Jaroslava Litomiského z Prahy.

Odešli dva Smiřičtí ze Smiřic se sídlem v Praze

Odejde-li někdo tam, odkud již není návratu, je to vždy smutné. Smutnější je, odejde-li nám přítel, kamarád, se kterým jsme seděli od první třídy obecné školy ve Smiřicích v jedné lavici. Rozdělila nás až studia.

Před krátkou dobou zemřel MUDr. Václav Pultr, syn známého dlouholetého smiřického lékaře a lidumila (o něm je psáno v článku ing. Kupky). Byl to můj přítel, kamarád a dobrý člověk. Bylo mu necelých 86 roků a tragicky upadl v koupelně, velmi zle se pohmoždil, krvácel a než jej někdo objevil, hodně prochládl a zakrátko v nemocnici zemřel na zápal plic.

Byl to dobrý člověk, tvrdý Smiřičák, který se k rodnému městu vždy hlásil, navštěvoval naše pražské schůzky a měl stále zájem o vše, co se ve Smiřicích dělo. Manželku měl dlouhodobě velmi nemocnou a hospitalizovanou, takže byl poslední dobou sám a bránil se, aby jej někdo navštěvoval a pomohl.

Smutnou shodou okolností zemřel i MUDr. Vl. Kalista, který byl v mládí také Smiřičákem a také mým spolužákem a dobrým kamarádem. Jako vysokoškolák poznal krutost německého koncentráku. Měl štěstí, že se po válce vrátil. Bylo to však s podlomeným zdravím. Dostudoval a stal se lékařem – chirurgem. Nejdříve nastoupil v jaroměřské nemocnici a potom přešel do nemocnice v Hradci Králové. Byl dlouhodobě nemocný a nad nemocí nevyhrál.

Rád si na oba doktory, bývalé spolužáky a kamarády, vzpomenu. Lituji ty lidi, kteří si neumí vážit zdraví a života a mnohokrát pro hlouposti a někdy i pro neznalost se jen a jen hašteří a zle nepřátelí.

Proto se mějme rádi a pěkně užívejme života!

12. 7. 2005

Jaroslav Litomiský, Praha

Smiřičtí ze Smiřic

Úvod

Při čtení ve staré kronice našeho města mě zaujal osud kdysi mocného rodu Smiřických, rozhodl jsem se tedy zapátrat v dostupné literatuře a podělit se o získané zajímavé poznatky se čtenáři Zpravodaje města, zpracováním série článků o působení Smiřických na některých panstvích.

Nejvíce podkladů lze získat z období bitvy na Bílé hoře (rok 1620), která panování rodu ukončila, a kdy rozsáhlé statky Smiřických získal Albrecht z Valdštejna a část byla zkonfiskována. Obtížně se naopak získávají důvěryhodné informace z počátku panování rodu, o zakladateli rodové slávy a moci **Janu Smiřickém**, tedy z období bitvy u Lipan (rok 1434), kdy nepříteli známý Jan Smiřický využívá bouřlivého období husitských válek (1419–1434), získává svou politickou obratností stále větší moc a značné majetky. I to je důvod, proč jsou články zpracovány postupně od dob pozdějších do počátků 15. století. Před popravou r. 1453 dostává Jan Smiřický den na vypořádání pozůstalosti, ve svém kšaftu (závěti) mimo jiné uvádí, že jeho otec a bratr jsou pohřbeni v Holohlavech, bližší informace chybí.

200 let panování tohoto šlechtického rodu zanechalo nemalou stopu v dějinách Českého království, i když jeho působení ve Smiřicích bylo poměrně krátké a naše povědomí o významném rodu nesoucím název našeho města je minimální. Rod byl již před rokem 1500 přijat do panského stavu, tedy mezi vyšší šlechtu, v tomto roce bylo v zemských deskách zaneseno 47 starých panských rodů, jimž byly vyhrazeny nejvyšší zemské i dvorské úřady. Roku 1505 byli Smiřičtí co se majetku týče na úrovni bohatších zemanů, mezi nejbohatší šlechtu rozhodně nepatřili, ke konci jejich panování tomu již bylo naopak. Již v polovině 16. století se koupěmi a dědictvím dostává do majetku Smiřických celkem 12 panství a rod se řadí mezi nejbohatší v Čechách. Počátkem století 17. již byli Smiřičtí co do zámožnosti stavěni hned za Trčky z Lípy, nebylo tedy náhodou, že poslední významný představitel rodu Albrecht Jan Smiřický byl vůdčí postavou stavovského protihabsburského povstání a vážným kandidátem pro volbu českého krále. Onemocněl při vojenském tažení u Českých Budějovic a jeho smrtí r. 1618 pomíjí sláva a moc rodu Smiřických. I rodová choroba přispěla k tomu, že majetek byl soustřeďován do rukou posledních mužských potomků.

Série článků si neklade ambice stát se odborným historickým pojednáním. Spíše se snaží nashromážděné zajímavosti a informace zveřejnit. V člancích jsou použity a ponechány některé archaismy dle původních podkladů. Za spolupráci a řadu cenných připomínek patří mé poděkování dlouholetému kronikáři města Ing. Lubomíru Kupkovi. Za ochotnou pomoc a cenné podklady patří dík Dr. Jindřichu Franckovi, řediteli Okresního archivu v Jičíně, kterého rovněž historie rodu Smiřických zaujala. Zpřesněný rodokmen Smiřických zpracoval student VI. J. Mrvík,

rovněž jemu patří dík za cenné podněty. Historii rodu shrnula ve své diplomové práci i studentka PF HK Liana Mráčková.

Minimální povědomí o rodu Smiřických přičítám zejména tomu, že rod vymřel, po bitvě bělohorské byl na straně poražených a nezachoval se ani ucelený rodový archiv.

S ohledem na kapacitní možnosti Zpravodaje jsem využil nabídku pana Přemka Andryše, který je tvůrcem internetové obrazové galerie města a články jsem umístil i zde, na adrese:

www.volny.cz/smirice2004/index.htm

Smiřice 2/2005

Ing. Milan Plšek

Výprava za Smiřickými do Černého Kostelce

Jednoho slunného letního dne jsme se s kolegy rozhodli vyrazit na výlet do Kostelce nad Černými lesy, abychom si prohlídli zdejší zámek s kostelem a hrobkou rodu Smiřických ze Smiřic. Kostelec nad Černými lesy je připomínán od roku 1348. Po potlačení protihabsburského povstání bylo panství zkonfiskováno Diviši Slavatovi. Roku 1549 kostelecký zámek vyhořel, arcivévoda Ferdinand I. se dostal do finančních potíží a prodal panství Kostelec i s Klučovem roku 1558 za 30 000 grošů Jaroslavu Smiřickému (1513–1597), který zahájil rozsáhlou výstavbu zámku. Jaroslav byl nejstarším synem Zikmunda Smiřického, pána na Škvorci. Vedle Kostelce vlastnil Jaroslav i Uhříněves a roku 1594 dosáhl toho, že obě panství byla prohlášena za nedělitelná a neprodejná (tzv. fideikomis), pod správou nejstaršího člena rodu, jehož povinností bylo zaopatřit ostatní příslušníky rodu.

Jak píše kronikář Mitiska: „I také bohatstvím vynikal Jaroslav, svobodný pán, neb baron Smiřický ze Smiřic nad mnohé spoluobčany své. Maje již dříve na Kouřimsku statek Koloděje, koupil tam roku 1558 rozsáhlé panství Kostelecké. V městě Kostelci vystavěl nový zámek a kostel s kryptou rodinnou, napotom zemřel maje stáří 84 let. S manželkou svou Kateřinou z Hasemburku zplodil dva syny a dvě dcery, kteréžto dítky však všechny v mladém věku smrtí uchváceny byly. Z panství kosteleckého učinil seniorát rodinný. V rodinné kryptě neb hrobce jak nám známo, sedm cínových rakví se nachází, jenžto dílem latinské, dílem české nápisy mají, pět z nich je velkých a dvě malé, dětské. Rakve též jsou znakem Smiřických zdobený, s výjimkou posledních.“

Jednalo se o mocně zdobené sarkofágy protestantské, v nichž uložená těla byla již Švédy o všechnu ozdobu oloupena. V rakvích odpočívali:

1. Jaroslav I. Smiřický	1. majitel panství z rodu Smiřických	+1597
2. Zikmund Smiřický	2. majitel, synovec Jaroslava	+1608
3. Ladislav Smiřický	prvorozený syn Zikmunda	+1600 – dětská
4. Jaroslav II. Smiřický	3. majitel, syn Zikmunda	+1611
5. Albrecht Jan Smiřický	5. majitel, bratr Jaroslava II.	+1618
6. Jindřich Slavata – manžel	Markéty Salomeny Smiřické – 6. majitelky	+1620
7. Zikmund Jiří Slavata	syn Jindřicha a Markéty Slavatové	+1619 – dětská

Jaroslav budoval kostel jako rodovou svatyni. Pod kněžištěm zřídil rodinnou hrobku sloužící svému účelu až do bělohorské porážky. Zámecký kostel sv. Vojtěcha byl vystavěn v letech 1568–69, tedy o 130 let dříve než kostel smiřický. Smiřičtí vyznávali víru podobenou, dle toho byl kostel i vybaven, po nástupu církve katolické bylo zařízení vyměněno, v období socialistické péče o kulturní památky a církevní obzvlášť nebyl kostel zabezpečen a vybavení bylo rozkradeno. Vrcholem vandalismu bylo vyrabování hrobky Smiřických, kdy masivní cínové rakve vážící 400 až

600 kg byly násilně poničeny a vyrabovány včetně kosterních ostatků. To vše je zdokumentováno na fotografiích. Ani pozdější nákladná rekonstrukce rakví se příliš nezdařila, rakve se nadále vlastní vahou deformují, chybí výztužný rám. V současné době jsou rakve z hrobky vyzvednuty a vystaveny v sakristii kostela.

Vzhledově prostý goticko-renesanční kostel, vystavěný na místě původní gotické kaple, je posledním velkým dílem renesanční přestavby zámku. Je odsvěcen, slouží k pořádání koncertů a k svatebním obřadům. Kostel je zajímavý zejména unikátním způsobem vytápění a to dvěma krby na kůru. Pan Jaroslav Smiřický se dožil vysokého věku a chlad mu zjevně nesvědčil. Nejzajímavější památkou z původního vybavení je vyřezávaný dřevěný oltářní výjev „Pohřeb Kristův“, vytvořený v evangelickém stylu. Zachoval se díky tomu, že byl zazděn v jiné části zámku, otočen a překryt jinou výzdobou. Dále se zachovala dřevěná, vyřezávaná kazatelna s výborně provedenými intarziemi erbů Jaroslava Smiřického a jeho manželky. Dochovaly se i vyřezávané lavice pro panstvo a dva postranní oltáře. Vzácné jsou rovněž bohatě intarzované dveře (zdobené dřevem různých druhů).

Zajímavá byla rovněž prohlídka nákladně zrekonstruované konírny. Ta je nyní využívána pro pořádání slavnostních akcí. Původní nákladné vybavení svědčí o péči, která byla věnována koním. Stále byly vybaveny napáječkou se stále čerstvou vodou a dále krbem, aby koně netrpěli v zimě, vrátili-li se určení.

Se stájí přímo sousedil byt štolby, aby koně byli pod stálým dohledem. Ani štolba však nesměl koně rušit. V době, kdy koně odpočívali, procházel stájí zvláštním vchodem. Zde na zámku pracoval rovněž kovář Vágner, se kterým se zapletla Alžběta Kateřina Smiřická, za což byla odstavena od majetku a uvězněna na hradě Kumburku. Později umírá při památném výbuchu na jičínském zámku.

Stále také nebyl nalezen rodinný poklad Smiřických, sestávající ze šperků a církevních potřeb, který se dle pověsti a různých indicií na zámku nachází. V zámku nyní sídlí lesnické pracoviště České zemědělské univerzity Praha, nám. Smiřických č. 1. Zámek je státní kulturní památkou v péči této školy. Veřejnosti není běžně přístupný. Areálem nás provedl a zasvěcený výklad poskytl ing. J. Bukáček, pracovník ekonomického úseku této školy.

Kostelec zvolil Jaroslav Smiřický za rodové sídlo zjevně pro jeho strategickou polohu nedaleko od Prahy, na obchodní cestě do Kutné Hory a dále na Moravu, a navíc v úrodné oblasti. Nedaleko od Kostelce se rovněž nachází památník bitvy u Lipan. Zatímco Smiřice byly v majetku Smiřických pouze od roku 1406 do roku 1453, kdy po smrti Jana kupuje zdejší panství Markvart z Vartenberka, Kostelec drželi Smiřičtí v letech 1558 až 1623. Smrtí Jana Albrechta a úprkem Markéty Salomeny po bitvě bělohorské i s bratrem Jindřichem Jiřím do ciziny prakticky zaniká mocný rod Smiřických. Jejich majetku se zmocňuje Albrecht z Valdštejna. V té době byly Smiřice ve vlastnictví Trčků z Lípy.

Provoz CZT po 1. 5. 2005

Firma TEDOM ENERGO zahájila vytápění města Smiřice 1. 5. 2005. Filozofie provozování CZT naší firmy spočívá v těchto základních principech:

- dosažení maximální možné celkové účinnosti celé technologie
- redukce provozních a režijních nákladů
- vlastní finanční zdroje
- garantované ceny tepla
- zajištění efektivity výroby tepla a rozvoje tepelného hospodářství

Pro dosažení těchto cílů jsme připravili etapovou rekonstrukci zdrojů a rozvodů tepla. Po seznámení se s provozem tepelného hospodářství jsme zmapovali technický stav zařízení a určili priority pro zvýšení efektivity provozu tepelného hospodářství.

V roce 2005 provádíme modernizaci systému měření a regulace s cílem dispečerského provozu kotelen, pro dodržení parametrů vytápění a přípravy teplé užitkové vody provádíme úpravu míchacích uzlů v odběrných místech UT a částečnou výměnu potrubí TUV včetně regulačních a uzavíracích armatur, z důvodu zvyšujících se cen zemního plynu (zvýšení ceny plynu od 1. 10. 2005 o 1,50 Kč/m³ znamená při účinnosti systému cca 80% zvýšení ceny tepla o 54 Kč/GJ) jsme připravili rekonstrukci zdrojů tepla na kotelně Govorova a Jiráskova, zrušení kotelný Mlýnská a výstavbu nové kotelný na MÚ. Všechny kotelný využívají kondenzace v plynových kotlích s centrální přípravou teplé užitkové vody. Na rok 2006 připravujeme celkovou rekonstrukci rozvodů tepla a TUV na kotelně Govorova za použití bezkanálové technologie s cílem minimalizace ztrát v rozvodech.

Něco o kondenzační technice. Výrazné zvýšení stupně využití nad hraniční hodnoty konvenčních resp. nízkoteplotních kotlů je možné dosáhnout prostřednictvím kondenzační techniky. Využívá se při tom značný podíl tepla, který při konvenčních kotlích uniká se spaliny do komínu. Tato technologie se vyznačuje mimořádně hospodárným provozem a minimální emisí škodlivých látek. Energetický zisk kondenzací spočívá v tom, že při spalování zemního plynu vzniká voda, která v konvenčních kotlích uniká jako pára, takže dochází k odevzdávání energie do okolního prostředí. Kondenzační technika je schopna tuto energii využít a to kondenzací v rámci kotle. Pro odběratele tepelné energie se tato technika projeví snížením nákladů na zemní plyn při stejné tepelné pohodě. Pro ilustraci – náklady na zemní plyn tvoří cca 63 % nákladů na 1 GJ tepla. V případě zájmu si budou moci odběratelé tepla tuto techniku prohlédnout v rámci dne otevřených dveří, který chceme uspořádat nejpozději do 30. 11. 2005. Na kotelnách budou k dispozici pracovníci naší firmy a budou připraveni zodpovědět na všechny otázky týkající se dodávky tepla, teplé užitkové vody, ceny tepla a případně poskytnout poradenství z hlediska legislativy, zákonů a vyhlášek týkajících se energetiky.

Ve Vyčapech dne 19.9.2005

Ing. Ivo Poukar, ředitel

Mitiskova kronika – IV. pokračování

(jazyková a pravopisná úprava ponechána)

Pevnost Hradec

Císař Josef II. nechal roku 1766 prohlásiti Králové Hradec za pevnost, k tomu bylo nutno odstraniti blízká předměstí, skopati blízký vrch Rossberg, zříditi zákopy a náspy, a dále postavit Slezskou bránu. Obyvatelům jejich domky zaplacený a vyměřena jim nová stavební místa u lesa, tak byl roku 1773 vystavěn Nový Hradec s kostelem sv. Antonína Poutníčka. Tak nápodobně dělo se i na 3. předměstí, kdež odstraněn kostel sv. Petra a Pavla a přenesen dále od pevnosti tak, že rozdělen na dva, v Plotištích sv. Petra a na Pouchově sv. Pavla. *(Pevnost byla bojeschopná od r. 1778, zcela dokončena byla až po r. 1789, tedy po 23 letech a původní rozpočet byl téměř 15krát překročen. Z původního města zůstalo jen asi 200 domů na Velkém náměstí a v nejbližším okolí.)*

Rušení klášterů

Největší odpor proti Josefu II. vznikl za příčinou oprav ve věcech náboženských, neb se nechal prohlásit za neodvislého od papeže tak, že bez jeho svolení žádné papežovo nařízení nemělo v zemích Rakouských platnosti.

V osmi dnech pak zrušil 700 klášterů a tím zmenšil počet řeholníků z 63 na 27 tisíc. I v blízkém Žírči byla r. 1773 zrušena jezuitská kolej a dvory rozprodány, židům však tuze nadržoval. Tehdejší papež Pius VI. chtěje císaře od jednání tohoto odvrátiti, vykonal r. 1782 obtížnou cestu do Vídně, přec celá audience u císaře nebyla nic platná.

(Císař potřeboval vojáky a mladí muži mu utíkali do klášterů.)

Pevnost Ples – Josefov

Proti pruskému nepříteli hleděl Josef II. vystavěti blíže pomezí pevnosti, tak u Litoměřic bylo r. 1780 vystavěno královské město Terežín. Napotom blíže průchodu u Náchoda vyhlédnuto místo u vsi Ples, což bylo na panství smiřickém a přináleželo knížeti pánu Janu Václavu z Paarů. Panství i se statkem rytíře Malovce koupil císař r. 1780 za 700 000 rýnských a k nim po pár letech přikoupil Hoříněves a Jásennou od hraběte Šporka. Roku 1781 zde vystavěna nová pevnost a nazvána Ples. Až roku 1811 císař František nařídil, aby k úctě jeho ujce Josefa II. byla jmenována Josefov.

Vojenský špitál a hřbitov

Tehdejšího času r. 1782, když při stavbě pevnosti tehdy pojmenované Ples, přemnoho vojska ve Smiřicích a celém okolí rozloženo bylo, tedy nařízením panujícího císaře Josefa II. zámek byl za vojenský špitál proměněn a použit, a poněvadž u Smiřic žádného špitálního hřbitova nebylo, vyhlídlo se na louce Malá obora nazvané pro vojenské mrtvoly pohřebiště, kdež polní zděná kaple vystavěna byla. Po přeložení vojska do pevnosti, bylo ono místo opět polem učiněno a kaple Pany Marie zbořena. *(Hřbitov byl za Labem směrem k Číbuži.)*

Kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého

Na památku svého utonulého syna nechal r. 1782 panský sirotčí ze smiřické kanceláře postavit dřevěnou kapličku, k čemuž mu vykázano místo u mlýnského náhona. *(Dnes výjezd od požární zbrojnice na ul. Palackého.)* Syn byl pojezdny hoříněvského dvora a při povodní strženém mostu

se rozhodl s koněm rozvodněnou řeku přebrodit, byl však stržen proudem a tělo nalezeno až po dvou dnech u Lochenic. Syn se jmenoval Jan Nepomuk, a proto kaplička doplněna sochou sv. Jana Nepomuckého.

Holohlavská škola

L. P. 1532 zřídila Barbora Žerotinová z Biberstejna fundaci pro dva žáky chudých rodičů do Smiřického panství příslušejících, tedy již tehdy musela býti v Holohlavech škola. Ustanoveno 10 kop českých na jednoho, přičemž jedna kopa = 2 fl. 23x. Tehdy byla škola, kde nyní děkanství stojí a to se změnilo až po požáru r. 1769. V roce 1843 dva ze tří synů holohlavského učitele byli pomocníky při školách, starší Antonín Pohl ve Smiřicích a mladší v Čibuzi. *(Na místě dnešního děkanství postaveného kolem r. 1760 stávaly zbytky holohlavské tvrze, škola byla nejspíše u špitálu.)*

Počátky vyučování

Po roce 1400 byly Smiřice v držení znamenité rodiny vladky Jana Smiřického ze Smiřic, po 30 až 50 letech rozmnožili se obyvatelé a postavili si řadu dřevěných obydlí na březích Labe, děti své museli však do nejbližšího místa do Holohlav k vyučování odesílat. Poněvadž byly špatné a blátivé cesty a při častém rozvodnění Labe ani dlouhé lávky nepostačovaly, tedy započal jeden smiřický soused Matěj Pechan r. 1780 ve svém stavení privátně vyučovati coby nezkoušený učitel asi 30 dětí. *(Byl to vysloužilý voják, který uměl číst a psát.)* Po jeho úmrtí r. 1784 převzal vyučování jiný nezkoušený učitel Jan Zita (Cita), který již tehdy vyučoval na 50 smiřických žáků v hořejším poschodí rychetního domu *(radnice)*. Roku 1787 byl povýšen za učitele do Holohlav, takže městyš Smiřice zůstal bez učitele. Ve Smiřicích se na dva roky usadil coby učitel Václav Koranda, když pro mnohé chyby a neslušnosti musel býti z holohlavské školy odstraněn. *(Neshodl se s děkanem.)*

Zřízení filiální smiřické školy

Tehdejší holohlavský děkan Emanuel Böhm se zasadil o zřízení školy ve Smiřicích a povolal r. 1789 Josefa Dominika, který se v Praze podrobil učitelské zkoušce a byl ustanoven prvním zkoušeným smiřickým učitelem. Pan děkan byl velký muzikus a chtěl v osobě Dominika míti k ruce zblhlého violončelistu. Škola byla v nešikovném místě, vyučovalo se v 1. patře radního stavení, kde v místnostech přízemních byla obecní hospodská nalejvárna, učilo se tehdy 66 dětí. Když pak počet dětí se neustále zvyšoval, byla r. 1830 zřízena druhá třída, počet žáků činil 112. Po smrti J. Dominika r. 1836 usazen za učitele jeho zeť Václav Severa. Když při velkém požáru r. 1839 Smiřice přišly o radní dům, město bylo nuceno si pronajmout dům č. 102, vrchnost platila 2/3 a město 1/3 z nájmu 100 fl. ročně. Poněvadž byly tehdy zřízeny dvě školnice *(učebny)*, byl r. 1840 ustanoven Antonín Koubek školním pomocníkem. Tehdy bylo také rozhodnuto o stavbě nové zděné radnice a školy. Roku 1848 zemřel učitel Václav Severa, jeho nástupcem ustanoven Jan Vaněk, ten byl i kapelníkem národní gardy. Po něm jako čtvrtý učitel přišel r. 1866 Petr Pavel Skořepa.

Z kroniky J. B. Mitisky vypsál ing. Milan Plšek

Co byl zámecký Důchod?

Ve Zpravodaji 1/2005 byla ve vyhlášené soutěži mj. otázka, jak vzniklo označení stavby za smiřickou kapli „Důchod“. Než jsem se stal samostatným důchodním na nově zřízeném Ředitelství státních statků v Cerekvici u Hořic, pracoval jsem na důchodě ve Smiřicích. Proto jsem se rozhodl čtenářům Zpravodaje k tomu napsat pár řádků.

Do budovy smiřického Důchodu se vcházelo širokou chodbou ke schodišti. Doleva vedly schody do bytu pana rady (za války komisaře Riebla), napravo v prvním poschodí byly kanceláře Vrchní správy státních statků, pod kterou spadaly kmenové statky Zderaz, Holohlavy, Cerekvice a Světí (s Nedělišťemi a Dlouhými Dvory). Prvními dveřmi (k silnici) se vstupovalo do kanceláře, kde pracoval tajemník a sekretářka, vpravo byly dveře k panu radovi a na druhou stranu vedly dveře na důchod. První místnost byla menší a ve druhé velké pracoval pan důchodní a podřízený personál. Do této místnosti se dalo vstoupit také z chodby. Z důchodu směrem ke kapli vedlo asi 5 schodů do prostoru nad branou, kde vedla spojovací chodba do zámku. V přední části byl archiv holohlavského děkanství (důchod měl patronát i nad okolními kostely a vedl jim hospodaření), dále byl archiv Důchodu. Chodba do zámku byla zazděna.

Takže „Důchod“ byl účtárnou státních statků a pan důchodní byl to, co v jiných podnicích byl vrchní účetní, hlavní účetní, podnikový hospodář nebo nověji vedoucí ekonom. Nejvyšší funkcí v tomto ranku byl důchodní kontrolor. Jako zajímavost uvádím, že Důchod neměl samostatnou mzdovou účtárnu. Všichni nomenklатурní pracovníci dostávali služné přímo z ústředního ředitelství státních statků, které bylo dílčím orgánem ministerstva zemědělství. To také stanovilo výši deputátu, který byl součástí služného. Na důchodě se však podle výplatních listin jednotlivých statků připravovaly výplaty pro manuální pracovníky. V den výplaty přijel kočár (později se jezdilo autem) a přivezl výplatní listinu. Podřízený pracovník dostal od pana důchodního mzdovou listinu a podle ní si vypracoval tzv. „minclistu“ (výčetku jednotlivých druhů peněz). Pan důchodní odpočítal peníze a jelo se na výplatu, aktovku jsem měl vedle sebe. Když bylo hezky, dával jsem ji za sebe do shrnuté střechy kočáru. Zažil jsem výplaty, kdy se mzdy nesáčkovaly a vyplácelo se až na 10haléře. Jednou na výplatě v Dlouhých Dvorech se stalo, že hospodář měl všechny lidi na poli. Byla to nejhorší výplata, jakou jsem kdy zažil. Museli jsme jet na pole, na kozlíku jsem si rozložil peníze podle druhu, zatížil kameny a vyplácelo se. Hospodář četl jména s výší mzdy a já jsem vyplácel. Převzetí peněz se potvrdilo podpisem na výplatní listině. Tento způsob výplat byl velmi náročný. Je těžko si představit, jak mně bývalo, když jsem vyplácel poslední 3 pracovníky, někdy jsem doplatil z vlastní kapsy, na štěstí se jednalo nejvýše o drobné. To všechno odpadlo, když se mzdy začaly sáčkovat. Mzdy se daly do sáčků na důchodě a ty se pracovníkům předávaly.

Když už píši, chtěl bych se zmínit ještě o jedné zajímavosti. Jak jsem vpředu uvedl, důchod měl úzké patronátní spojení s katolickou církví. Na důchodě byly klíče od kaple. Když přišel nějaký zájemce o prohlídku kaple, pan důchodní mi dal klíče, já jsem šel s návštěvou za kostelníkem p. Zákravským a ten nás kapli provedl. Když jsem měl průvodní slovo odposlouchané (ne nastudované!), prováděl jsem návštěvy bez kostelníka.

Upozornil jsem na hlavice sloupů z kararského mramoru z Itálie, na obraz Klanění tří králů, obraz Panenky smiřické s Jezulátkem a s korunkami, 2 skříňky – v jedné byl hřeb z kříže p. Ježíše (nebo tříška?), ve druhé byla údajně mumifikovaná ruka hraběnky smiřické. Jednou o prázdninách přišly dvě vysokoškolačky z Prahy a po prohlídce kaple projevíly zájem vystoupit na věž. Rozmýšlel jsem se a nakonec jsem svolil. Stoupali jsme nejprve po schodech a potom po

žebřících. Neměl jsem tušení v jakém stavu žebříky jsou, ale vše dobře dopadlo. Pohled z věže na Smiřice a okolí, na Zvičinu, Krkonoše, Orlické hory atd. je nádherný a stál skutečně za tu námahu a nebezpečí, že některý špryc na žebříku povolí.

Jednou odpoledne měl pan důchodní dobrou náladu, otevřel trezor a dole měl krabici, ve které byly stříbrné a zlaté mince vyjmuté z bány kostelní věže a také dvě zlaté korunky s drahými kameny k Panence smiřické s Jezulátkem. Tyto originály byly poslány v stanovených časových intervalech k protokolárnímu ověření pravosti do Prahy, snad i do Výzkumného ústavu sklářského v Hradci Králové.

Po roce 1948 došlo k velkému přebírání dalších statků a podniků. Tuto agendu nebylo možno ze Smiřic zvládnout, proto byla vytvořena 3 nová ředitelství – Smiřice, Cerekvice a Chlumec n. C. a k nim také 3 důchody.

Hradec Králové, 28. 4. 2005

Zdeněk Runkas, Hradec Králové

Nová prodejna

- ✓ kvalita
 - ✓ výběr
 - ✓ cena
-

super nízké ceny
týdně nové zboží

hračky, drogerie, textil, kosmetika,
keramika, dárkové předměty, domácí
potřeby a školní potřeby

Kde nás najdete?
SMIŘICKÁ CUKRÁRNA
PALACKÉHO 24, SMIŘICE

ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Město Smiřice • Palackého 106, 503 03 Smiřice • Evidenční číslo: MK ČR E 16060
• Redakční rada: Miroslav Volák, Ludmila Trávníková, Ladislava Reichová • Příspěvky zasílejte
na adresu: Městské kulturní středisko Smiřice, Palackého 124, e-mail: meks.smirice@tiscali.cz • Vychází
4x ročně • Cena 1 výtisku 10,- Kč • Náklad tohoto čísla 550 ks • Tiskne: A.P. Progrestitisk, a.s., Bieblova 133,
500 03 Hradec Králové • Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu
• Prodej - Tabák U Jedličků a sekretariát MěÚ Smiřice • Uzávěrka příštího čísla do 18.11.2005 •